

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 412

Poznań, piątek dnia 9 września 1932

Rok XXVII

Przed nowymi wyborami w Niemczech?

Ostatnie wybory do Reichstagu miały wyjaśnić skomplikowaną sytuację wewnątrz - polityczną w Niemczech, jeszcze bardziej ją zaciemniły. Hitlerowcy stali się wprawdzie najsilniejszym stronnictwem w nowym parlamencie, ale nadzieje ich na uzyskanie większości absolutnej i na dokonanie drogą legalną przewrotu politycznego w Rzeszy, zawiodły. Wobec niemożności utworzenia większości rządowej, u steru utrzymał się nadal gabinet junkierski von Papena, cieszący się poparciem prezydenta Hindenburga.

Było jednak od początku rzeczą jasną, że ów stan rzeczy na dłuższą metę utrzymać się nie da, gdyż nie odpowiada dynamice prądów politycznych, nurtujących dziś społeczeństwo niemieckie. Trudno było zwłaszcza przypuścić, że hitlerowcy zrezygnują ze swego dążenia do władzy i pogodzą się z faktem istnienia rządów, reprezentujących bardzo drobne tylko odłamy narodu niemieckiego.

Ze strony czynników umiarkowanych podjęta została próba wciągnięcia ruchu hitlerowskiego w rydwan konstytucji wejmarskiej przez utworzenie rządu, jeśli nie koalicyjnego, to mieszanego, w którym hitlerowcy byłiby tylko jednym z partnerów i nie mieliby na kierunek polityki wpływu bezwzględnie decydującego. Ale szef „nazistów” zorientował się w niebezpiecznym charakterze tej propozycji, która nakładała na narodowych socjalistów brzemie współodpowiedzialności, nie dając im możliwości pełnego zrealizowania swych postulatów i przez to narażała cały ruch na utratę popularności w masach. To też Hitler przeciwstawił się zdecydowanie wspomnianym próbom i wysunął ze swej strony żądania, idące w kierunku zupełnego oddania władzy w ręce jego stronnictwa. Żądania te jednak spotkały się z kategorycznym weto ze strony prezydenta Hindenburga, — i wszystko utknęło znów na martwym punkcie.

Próby, podjęte w kierunku zbliżenia narodowych socjalistów z Centrum zgóry nie rokowały widoków powodzenia, jeśli chodzi o teren całej Rzeszy. Co najwyżej możliwe jest dojście do pewnej współpracy obu tych stronnictw w sejmie pruskim.

Wobec ogromnego napięcia nastrojów politycznych wśród szerokich rzesz jakaś decyzja stała się jednak koniecznością. Było rzeczą jasną, że zebranie Reichstagu, zwołanego na najbliższy poniedziałek, przyniesie musi ze sobą właśnie to wyładowanie się elektryczności. Rząd Papena stanął przed alternatywą: uzyskania votum nieufności, za którym prócz lewicy głosowałyby także hitlerowcy, „Deutschnationale” i Centrum, albo ponownego rozwiązania Reichstagu i rozpisanie nowych wyborów.

Ta druga możliwość, w chwili obecnej najbardziej prawdopodobna, świad-

Niemiecki klin rozdzielający byłych aliantów

Zapowiedź wielkiej mowy Herriota — Oświadczenie Anglii — „Echo de Paris” o stanowisku Wielkiej Brytanji w stosunku do żądań niemieckich

Paryż, 9. 9. (Tel. wł.) Z okazji obchodu uroczystości ku uczczeniu pierwszej bitwy nad Marną, wygłosił jutro w Vaux premier Herriot wielką mowę polityczną, w której — jak przypuszczają powszechnie — poruszy również zagadnienie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Francji, oraz przedstawi zapatrywanie rządu na ostatnie żądania niemieckie w sprawie zbrojeń. Mowa ta wywołała ogromne zainteresowanie nie tylko w szerokich kołach politycznych Francji, ale również i zagranicą.

Odpowiedź francuska na memorjał niemiecki nastąpi prawdopodobnie dopiero w przyszłym tygodniu, gdyż dotychczas rząd angielski nie wypowiedział się w powyższej sprawie, a od tego jest uzależnione i stanowisko Francji.

Min. spraw zagranicznych wydało w piątek oświadczenie, że rząd angielski nie ponosi współodpowiedzialności za odpowiedź na żądania niemieckie. To oświadczenie dowodzi, — wedle „Echo de Paris” — że rząd angielski nie chce się wiązać w tej sprawie z Francją. Toć przecież jeszcze podczas ostatniej konferencji lozańskiej Mac Donald zachęcał Niemców do wysunięcia żądań w zakresie równouprawnienia zbrojeń.

Coprawda Anglia nie chce dopuścić do odbudowy niemieckiej siły zbrojnej, lecz w angielskich kołach politycznych lansuje się następujące rozwiązanie sprawy:

Zasadniczo przyznaje się Niemcom prawo równouprawnienia, jednak rząd niemiecki musi poprzednio zobowiązać się, że w żadnym wypadku nie skorzysta z przyznanego mu prawa i nie powiększy swojej siły zbrojnej.

Konferencja drzewna

Wiedeń, 9. 9. (PAT.) Rozpoczęła się tu międzynarodowa konferencja drzewna, w której biorą udział przedstawiciele Austrii, Czechosłowacji, Jugosławii, Polski i Rumunii.

Obrady zagał hr. Colorado Mannsfeld, poczem dokonano wyboru prezydium, przyczem na przewodniczącego powołano delegata Polski p. Krystyna Ostrowskiego. Obrady konferencji potrwają 3 dni.

czy o tem, jak bardzo stosunki wewnętrzno - polityczne w Niemczech załamały się, z którego trudno wydestać się normalnymi drogami. Trzeba bowiem zdawać sobie sprawę z tego, że ponowne rozwiązanie Reichstagu i nowe wybory według wszelkiego prawdopodobieństwa nie przyniosłyby żadnej zasadniczej zmiany w obecnym ustosunkowaniu sił politycznych. Podobno wprawdzie kanclerz Papen chciałby w wyborach tych wysunąć osobne listy rządowe, nikt jednak w Niemczech nie wierzy, by listy te mogły uzyskać poważniejszą liczbę mandatów. Z drugiej strony jest i tym razem mało prawdopodobne uzyskanie przez Hitlera — choćby łącznie z Hugenbergiem — większości absolutnej w Reichstagu.

To też niewiadomo, czy jednak w ostatniej chwili ewentualność nowych wyborów nie będzie usunięta przez ustalenie jakiegoś dalszego chwilowego

Byli aljanci, w pierwszym rządzie Francja, zobowiązują się do zmniejszenia swych zbrojeń w myśl propozycji Hoovera, redukując w pierwszym rządzie o 1/2 stałe wojsko. Pomiędzy zainteresowanymi państwami ma zostać

Rzymski korespondent „Morning Post” o życzliwym ustosunkowaniu się Włoch do postulatów niemieckich i niechęci do Francji

London, 9. 9. (Tel. wł.) Rzymski korespondent konserwatywnej „Morning Post” przepowiada duże zmiany we włoskiej polityce zagranicznej, które w konsekwencji mogą nawet doprowadzić do wystąpienia z Ligi Narodów, chociaż Włosi niewątpliwie dołożą wszelkich starań, aby tej ostateczności uniknąć.

Według zdania włoskich kół pół-oficjalnych, czynnikiem tamującym normalny rozwój polityki europejskiej jest Francja, która — jak twierdzą te koła — coprawda podpisuje międzynarodowe umowy służące do zabezpieczenia pokoju, z drugiej jednak strony broni swego dominującego stanowiska militarnego, wykorzystując pakt Ligi Narodów dla swoich specjalnych celów.

Niemieckie postulaty rząd włoski uważa za słuszne, a odrzucenie ich przez Francję — za naruszenie traktatu wersalskiego (!) Wzrok Włoch skier-

zawarty ogólny pakt bezpieczeństwa. „Anglia — kończy „Echo de Paris” — ma nadzieję, że przy tej sposobności uda się jej przekonać Francję o konieczności zlikwidowania łodzi podwodnych.”

rowany jest na Anglię, i zadaniem nowego ambasadora włoskiego Grandiego będzie skłonić rząd brytyjski do wywarcia nacisku na Francję w kierunku przyjęcia żądań niemieckich.

W artykule wstępnym „Morning Post” zwraca uwagę na niebezpieczeństwo, jakie musiałoby wywołać przeciwieństwo włosko-francuskie. To też za wszelką cenę należy tego unikać. Przyznając pewną słuszność żądaniom niemieckim, dziennik zwraca uwagę, że nie można spuszczać z oczu możliwości porozumienia się Reichswehry z armją sowiecką.

Liberalny „News Chronicle” pisze: „Z całym naciskiem należy podkreślić, że żądania niemieckie idą w kierunku uzyskania teoretycznej, a nie praktycznej wolności równych zbrojeń. Żądania te są logiczne i rząd angielski nie może się do nich ustosunkować negatywnie.”

Prezydium Reichstagu u Hindenburga

Berlin, 9. 9. (Tel. wł.) Dziś przed południem odbyło się przyjęcie przez prezydenta Hindenburga prezydium Reichstagu. Krótco po godz. 10,15 zjechał przed pałac prezydenta przewodniczący parlamentu Goering, witany entuzjastycznie przez zgromadzone tłumy hitlerowców. Tuż za nim w drugim samochodzie jechali trzej wiceprezydenci. W posłuchaniu brał udział również podsekretarz stanu Meissner.

Po przedstawieniu prezydentowi poszczególnych członków prezydium, Hindenburg podziękował im za wizytę, życząc jak najlepszego spełnienia przyjętych na siebie zadań, poczem wywiązała się około 20-minutowa roz-

mowa, w czasie której wszyscy dochodzili do głosu.

Prezydent Reichstagu Goering starał się przekonać prezydenta, że Reichstag posiada zdolną do pracy większość. Temu zapatrywaniu sprzeciwił się wiceprzewodniczący Graef dodając, że nie jest zadaniem prezydium parlamentu prowadzić politycznych rokowań z prezydentem Rzeszy. Tego samego mniej więcej zdania był prezydent Hindenburg, oświadczając, że nie ma nic przeciw wypowiedzeniu przez poszczególnych obecnych swego zapatrywania.

Goering i Esser przedstawili następnie swe poglądy, które naogół pokrywają się z ostatnimi oświadczeniami kierowników ich partyj. Goering prosił prezydenta, aby przed powzięciem postanowień przyjął przywódców poszczególnych frakcyj, zapoznając się z ich zapatrywaniem. Hindenburg zastrzegł sobie ostateczną decyzję w tej sprawie.

Aresztowania hitlerowców

Berlin, 9. 9. (PAT). Policja kryminalna w Królewcu dokonała sensacyjnego aresztowania, pozostającego w związku z serją zamachów bombowych, dokonanych przez hitlerowców w Królewcu w dniu 1 sierpnia br. Ofiarą zamachów padł wówczas komunistyczny radca miejski, a wiele osób z obozu lewicowego odniosło ciężkie rany.

Pod zarzutem dokonania morderstwa osadzony został w areszcie właściciel dóbr Perbandt oraz 2 innych hitlerowców. Samochód Perbandta, którego zamachowcy użyli podczas napadu, został zajęty przez władze śledcze.

„modus vivendi” między rządem Papena a jego przeciwnikami, o co usilnie zabiega prezydent Hindenburg.

Obserwując wewnętrzne walki polityczne w Niemczech, nie należy jednak, mimo wszystko, ulegać zanadto ich sugestji przy ocenie znaczenia i wpływów Niemiec na terenie międzynarodowym. Jeśli bowiem chodzi o politykę zagraniczną, stanowisko stronnictw niemieckich uległo ostatnio daleko idącemu uzgodnieniu, a polityka rządu Papena jest tylko wyrazem tego zgodnego frontu, osiagającego na terenie międzynarodowym coraz większe sukcesy. Podobnie zgodne jest dzisiaj dążenie wszystkich ugrupowań niemieckich do odbudowy sił zbrojnych Rzeszy, która pod kierownictwem gen. Schleichera czyni ogromne postępy, zagrażając coraz bardziej pokojowi w Europie. Tych objawów nie należy ani na chwilę spuszczać z oka,

Spekulacja na konjunkturę

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Berlin, 8 września.

Dzisiejsza „Vossische Zeitung” donosi z radością, że bezrobocie w Niemczech się zmniejsza i daje wiadomości tej podtytuł: „Oznaka poprawy konjunktury”. Urzędowa cyfra bezrobotnych wynosi obecnie w Niemczech 5.225.000, to znaczy, od 15 sierpnia o 158.000 mniej. Mimo pewnych zastrzeżeń pismo stwierdza, że poprawa nie ulega wątpliwości.

Konjunktura! Słowo magiczne, do którego wzdycha ciągle świat gospodarczy. Od jakiegoś czasu Niemcy rozbrzmiewają proroczwami, że przysilenie ustaje. Oznaki poprawy upatruje się w rozmaitych kierunkach. Na gospodarczym nieboskłonnie widzą oczy niemieckie „srebrną wstęgę” świtu.

Bawić się tu w proroczwania jest, jak doświadczenie uczy, rzeczą bardzo ryzykowną. Mylili się tylokrotnie nawet bardzo doświadczeni praktycy i uczeni teoretycy. Życie gospodarcze jest dzisiaj tak skomplikowane, że w gruncie rzeczy nie są znane prawa, na których można oprzeć naprawdę dokładne przewidywania. Są one zawsze spekulacja, zarówno na zwykłą, jak też na niższą, podobnie jak gra na giełdzie. Można jedynie wtedy z jakąś taką pewnością spekulować, gdy się ma środki odpowiednie, żeby na barometr giełdowy wpływać, a i to tylko do pewnego stopnia. Kto nie ma wielkich rezerw dla przeprowadzenia określonego celu, ten właśnie tylko spekuluje. Narzuca się pytanie, kto dzisiaj ma dostateczne rezerwy, ażeby naprawdę skutecznie i na dłuższą metę pokierować i pomóc spekulacji, tembardziej, gdy jest ona na wielką skalę?

Rząd Papena okazuje dużą śmiałość i energię, i to również w dziedzinie finansowo-gospodarczej. Rozporządzenie prezydenta Rzeszy dla podniesienia gospodarki z dn. 4 b. m. zawiera pomysły nowe. Szczegółowo tego planu ogłoszone zostały w prasie, nie będziemy więc do nich powracać. Istota polega na tym, że w formie bonów podatkowych, którym od roku 1934 będzie można płacić podatki, daje się gospodarce papier wartościowy do ręki, który stwarza podstawę do uzyskania kredytów już dzisiaj. Jest to więc pożyczka, udzielona z dochodów przyszłych lat. Ta pożyczka ma wywołać ożywienie gospodarcze, ma być niejako „momentem wyzwajającym”, który pchnie powolnie kielkującą konjunkturę do rozwoju.

Polityka gospodarcza rządu Papena jest więc prosto spekulacją na konjunkturę. Liczy ona na to, że dochody przyszłych lat po ożywieniu życia gospodarczego tak wzrosną, że użytek dochodów podatkowych (wydanych naprzód w formie bonów, którymi się wtedy będzie płaciło podatki) wyrównany zostanie w inny sposób, prawdopodobnie ogólnym wzrostem dochodów. Sfery rządowe doszły do przekonania, że pacjent już zdrowieje, że nawet już nabrali siły, a tylko chodzi o to, żeby ten proces przyspieszyć i ujaźnić. Wobec tego postanowiono mu dać zastrzyk podniecający.

Przyjęcie planu Papena było w Niemczech naogół dobre. Ale co będzie, gdy konjunktura zawiedzie? Gdy ani nie wzrosną dochody przedsiębiorstw, które na zastaw bonów otrzymają pożyczki, ani też w takim razie dochody państwa? W odpowiedzi na dekret giełdy zareagowała wyraźną zwykłą. Część tej zwykłej wywołana została niewątpliwie przez niektóre czynniki finansowe w celach politycznych dla wzmocnienia Papena przeciwko hitlerowcom. Poza tem pewne sfery czekały już dawno na sposobność do ożywienia giełdy, żeby móc pospekulować. Może jednak trochę jest w tem rzeczywistego wpływu „srebrnej wstęgi”, upatrywanej na widnokręgu gospodarczym. Mimo to zwykła załamała się wczoraj dość dotkliwie. Sfery finansowe powiadają, że to zupełnie naturalny nawrót na zbyt szybką zwykłą, i wynik sprzedaży papierów przez spekulantów, którzy chcieli zabezpieczyć sobie wyniki dotychczasowej zwykłej. Dzisiaj zaznaczyła się znowu lekka tendencja zwykłowa. Zobaczymy co będzie dalej.

Tydzień temu odbyły się w Lipsku

doroczne targi jesienne. Targi te nie wskazywały na nadchodzące ożywienie handlowe i gospodarcze. Przeciwnie, prawie wszystkie kupcy — z małymi wyjątkami — których korespondent Wasz, zwiedzając targi, zapytał się o stan zamówień, skarżyli się na zastój. Same targi, których tradycja jest dawna i świetna, robią co mogą. O towar oczywiście nie było kłopotu. Widziało go się w licznych gałęziach niejednokrotnie w dobrym gatunku i w dużym wyborze. Ale nie o obfitość produkcji dzisiaj chodzi, tylko o jej sprzedaż.

Na terenie targów technicznych korespondent Wasz zauważył między innymi mały tani domek drewniany, wystawiony przez — znaną fabrykę fortepianów Blüthnera. Firma ta — oprócz fortepianów zaczęła fabrykować jak się okazało, owe tanie domki. W tym drobnym fakcie maluje się obecny obraz gospodarki. Przedsiębiorstwa, których produkcja wkracza w dziedzinę nawet nie zbytku — fortepian bowiem niezawsze jest zbytkiem — ale wymaga bądź co bądź dla znalezienia zbytku jako tako zamożnych odbiorców, muszą się przestawiać na fabrykację rzeczy potrzebniejszych, a jednocześnie możliwie tanich. Domek bowiem jest potrzebniejszy od forte-

pianu. Wogóle, jeżeli coś sprzedawano na targach lipskich, były to głównie rzeczy potrzebne w życiu codziennym, i to potrzebne ludziom średnio, a nawet mało zamożnym. Wyłania się kwestja dostosowania produkcji do potrzeb i możliwości kupna mało zamożnego człowieka.

W Ameryce zwykła giełdowa trwa już dziesiąty tydzień. Mimo to położenie w handlu i przemyśle jest nadal złe. Jest pewna zdumiewająca dysproporcja między ruchem na giełdzie, a sytuacją przemysłu i handlu w świecie. Wydawałoby się bowiem, że dopiero poprawa w tej ostatniej dziedzinie spowoduje tendencję mocniejszą na giełdzie. Ale w Ameryce również przeprowadza się akcję ożywienia życia gospodarczego z góry, a hasło powrotu do „prosperity” jest na wszystkich ustach. Czy nie są to więc tylko wyniki podniecających zastrzyków? I Ameryka spodziewa się powrotu konjunktury i wylicza już nawet jej zapowiedzi.

Rząd Papena poszedł tu więc za ogólnym prądem. Buduje on na nadziei i niektórych objawach, które zdają się tę nadzieję usprawiedliwiać. Czy ma słuszność? Czy też istota przesilenia jest o tyle głębsza, że przestaje być już rzeczą „konjunkturą”? Niemcy wierzą, że konjunktura przyjdzie. Od tego czy się ta wiara sprawdzi, zależy powodzenie ich dzisiejszej akcji gospodarczo-finansowej.

JERZY DROBNIK.

Wobec nowego sezonu politycznego

Nowy sezon polityczny rozpoczyna się zaostreniem kursu politycznego, co widzą czytelnicy gazet narodowych. Ale niedługo już nadejdzie chwila, kiedy współpraca „sanacyjnego” parlamentu z „sanacyjnym” rządem poddana zostanie nie podlegającej skrapowaniu krytyce, kiedy zwłaszcza sważony i oceniony zostanie plan działalności rządu, wynikającej z pełnomocnictw.

Narazie ostrze systemu zwrócone jest w jednym przedewszystkiem kierunku, a mianowicie przeciwko obozowi narodowemu. Jeżeli chodzi o inne ugrupowania, to stwierdzić należy, że wśród „sanatorów” odżyła znowu tęsknota do wyjścia z izolacji i szukania oparcia w społeczeństwie, a bodaj choćby w jednej jego warstwie: u włóścian. Różne delikatne, zakulisowe pociągnięcia dowodzą, że rozpoczęło się nowe kaptowanie ludowców. Piłsudczycy wiedzą dobrze, że proces stapienia się w jedno trzech odrębnych stronnictw ludowców nie postępuje ani szybko ani łatwo; że trwa nadal antagonizm między radykałami z „Wyzwolenia” a umiarkowanymi „piastowcami”; że na odradzającą się popularność Witosa patrzą zezem inni menery zjednoczonego formalnie stronnictwa.

Próba dywersji wśród ludowców był

Konferencja episkopatu w Gnieźnie odroczone

(KAP.) Z powodu choroby J. Em. ks. kardynała Prymasa Augusta Hlonda rekolekcje oraz konferencja episkopatu Polski, które miały odbyć się w Gnieźnie w dniach 18—21 bm., zostały odroczone.

Generał niemiecki o „szwindlu” niemieckim

Co sądzą sami Niemcy o żądaniu równouprawnienia pod względem zbrojeń lub pomnożenia obecnych sił zbrojnych Rzeszy? Odpowiedź na to pytanie daje opinia generała gwardji cesarskiej von Schönleicha.

Już w roku 1927 poruszył on tę sprawę na łamach „Weltbühne”, w artykule p. t. „Zbrojni demokraci”. Opinię swoją powtórzył autor w roku 1929 w książce „Dziesięć lat walki o pokój i prawo”. Czy Niemcom grozi jakie niebezpieczeństwo militarne lub polityczne, przeciwko któremu musieliby bronić się przy pomocy pomnożonej siły zbrojnej? — pyta autor i na to pytanie daje taką odpowiedź:

„Na całym świecie nie masz narodu, który pod względem militarno-politycznym byłby tak niebezpieczny jak Niemcy. Wszelkie opowiadania o niebezpieczeństwie dla Niemiec, zwłaszcza ze strony Polski, są niczem innym, jak zwykłym szwindlem”.

Tak ocenia generał niemiecki wszyst-

wiec „sanacji”, urządzony w Wierchosławicach, ojcowiznie Witosa. Na wiecu tym Bojko, Sanojca i towarzyszący mu dygnitarze z B. B. nawoływali do „zgody i solidarności”, „dobrych synów ojczyzny” w imię trudnego położenia Polski na terenie międzynarodowym oraz jej siły i potęg.

Z socjalistami, o ile chodzi o prasę, idzie na ostre. Ale z drugiej strony obiecuje się im przywrócenie samorządu w kasach chorych, co dla P. P. S. jest sprawą ogromnego znaczenia.

Zabezpieczając się w ten sposób na innych „odcinkach”, sposobi się „sanacja” do generalnego ataku na obóz narodowy. Wynik tej ofensywy jest zgóry do przewidzenia: będzie nim dalsze rozszerzenie i umocnienie naszych wpływów.

Twierdzimy to bez emfazy, ale na podstawie tej niewzruszonej prawdy, że niema takiej siły, która by potrafiła zniszczyć żywotny prąd ideaowy. Aż dziw, że zapominają o tem ci, którzy niegdyś, w innych warunkach, także na idei opierali swoją walkę z przemożnym przeciwnikiem i ostatecznie walkę tę wygrali.

My o wynik obecnej walki politycznej w Polsce jesteśmy spokojni.

M. K.

kie argumenty o konieczności wzmocnienia zbrojeń niemieckich.

Quo vadis Germania?

Jeden z naszych kapitanów pisze nam, co następuje:

Nie zabieram głosu w sprawach politycznych, zostawiając je ludziom powołanym, ale są chwile i wypadki, o których niewolno milczeć. Artykuł „Germanji” p. t. „Polska czy Turcja”, o którym donosił „Kurjer Poznański” w nrze 405 z 6-go bm., nazwać trzeba z stanowiska katolickiego wprost skandalicznym. Jest to rzeczą zupełnie nie do uwierzenia i było niegdyś zupełnie niemożliwą, by katolicka gazeta, i to w dodatku jako pierwsza, występowała z propozycją usunięcia katolickiej Polski z Ligi Narodów celem wprowadzenia w jej miejsce mułmańskiej Turcji.

Czy redakcja „Germanji” w swem zaślepieniu nacjonalistycznym nie zdaje sobie sprawy z tego narzucającego się każdemu faktowi, że usunięcie Polski równa się dalszemu znacznemu osłabieniu i tak już nie bardzo wielkich wpływów Kościoła katolickiego i Stolicy Apostolskiej na terenie Ligi Nar-

dów? Jakież straszne spustoszenie moralne nawet w duszach katolickich Niemców sprawił już nieokiełznany szowinizm, jeżeli podobny artykuł mógł wogóle pojawić się na łamach głównego organu katolickiego Centrum niemieckiego! Cóż na to biskupi niemieccy? Cóż Stolica Apostolska na tak szkodliwą dla sprawy katolickiej działalność głównego katolickiego organu prasowego w Niemczech? „Quo vadis, Germania?” Germanjo, dokąd idziesz? Książdz.

Żydzi w Berlinie żądają zakazu bojkotu

„Moment” warszawski przytacza depeşe Żydowskiej Agencji Telegraficznej z Berlina o treści:

„Związek Domów Towarowych (jak wiadomo, znajdują się prawie wyłącznie w ręku Żydów — przyp. Red.) ogłasza zbiór materiałów w sprawie rosnącego ruchu bojkotowego przeciw handlowi detalicznemu wogóle, a domom towarowym w szczególności. Bojkot ten daje się szczególnie silnie odczuwać w mniejszych miastach. W zbiorze materiałów wyraża się zdziwienie, dlaczego odpowiednie instytucje publiczne nie reagują na tę szkodliwą agitację. Interwencje sądowe również nie pomagają. Wystawia się przeto żądanie, aby rząd Rzeszy wydał ustawę przeciw wzmogającej się agitacji bojkotowej”.

To ostatnie żądanie wskazuje, jak Żydzi przestają orientować się w tem, co się dokola nich dzieje. Taka ustawa tylko wzmogłaby walkę z żydostwem.

Jak informuje się władze „Strzelca” w Warszawie o tutejszych „sukcesach”

Wiadomo, że mimo olbrzymich wysiłków i nakładów pieniężnych „Strzelec” na ziemiach zachodnich nie zdołał zdobyć miu. Płatni agitatorzy „strzeleccy” referują jednak centrali w Warszawie co innego. Oto znalazł się przypadkiem w naszym ręku nr. 35 organu „Strzelca”, wychodzącego w Warszawie, w którym oglądamy dużo fotografii z życia „strzelców” w Wielkopolsce. Są m. in. na str. 19 trzy fotografie z uroczystości — jak czytamy — poświęcenia sztandaru „strzeleckiego” w Poznaniu. Jedna przedstawia „wbijanie gwoździ podczas poświęcenia sztandaru „strzeleckiego” w Poznaniu”; na drugiej podpis głosi: „rodzice chrześni sztandaru „strzeleckiego” w Poznaniu ob. burm. Langner i ob. Plucińska w otoczeniu przedstawicieli władz”; wreszcie pod trzecią fotografią czytamy: „defilada oddziałów „strzeleckich” w Poznaniu z okazji poświęcenia sztandaru „strzeleckiego”. Na zdjęciu władze odbierają defiladę”.

Wszystko odbywa się na rynku, widocznym na fotografiach. Jaki dziwny ten rynek! Małe, dwa i jednopiętrowe domy, drzewa, nieznanego godła itd. W Poznaniu takiego rynku ani placu niema; zastanawiamy się i szukamy w pamięci: gdzieś taki rynek widzieliśmy. I przypomnieliśmy sobie, że chodzi tu o rynek aż w Stęszewie.

Więc pomyłka, chochlik drukarski? Prostu reporter „strzelecki” pomylił się, pisząc zamiast „w Stęszewie” — „w Poznaniu”? Z zaciekawieniem śledzimy dalej i dowiadujemy się, że owszem: były takie uroczystości w Stęszewie, mianowicie w dniu 14 sierpnia rb., było „wbijanie gwoździ”, defilada oddziałów i wszystko, co widnieje na fotografiach. Tylko... to nie „strzeleccie” uroczystości, nie poświęcenie sztandaru „Strzelca”, a poświęcenie sztandaru koła Związku Podoficerów Rez. A więc nie pomyłka — tylko świadome wprowadzenie w błąd.

Może naczelne władze „strzeleccie”, nie będą odąd wierzyły we wszystko, co piszą „obywatele-komendanci” o „wspaniałym rozwoju” „Strzelca” w Wielkopolsce.

Z Ligi Narodów

Dublin, 9. 9. (PAT). Na czele delegacji wolnego państwa irlandzkiego na 13 zgromadzenie Ligi Narodów stanie de Valera, który będzie też przewodniczył sesji rady Ligi, rozpoczynającej się 23 bm.

Stronnictwo Narodowe

Koło Naramowice

Plenarne zebranie koła odbędzie się w niedzielę, 11 b. m. o godz. 16-tej w lokalu p. Urbańskiego. Na porządku obrad referat p. A. Piotrowskiego. O liczny udział prosi

ZARZĄD.

Umiejętnie korzysta z kąpeli słonecznych

kto przed wystawieniem ciała na działanie promieni słonecznych nairze się starannie

KREMEM NIVEA lub OLEJKIEM NIVEA

Jedynie te dwa środki zawierają EUCERYT, spokrewniony chemicznie z naturalnym tłuszczem skóry i dzięki temu działają jak gdyby „naturalne” środki do pielęgnowania skóry. Tak Krem jak i Olejek Nivea potęgują opalające własności promieni słonecznych i chronią skórę przed bolesnym oparzeniem słonecznym. — W dni upalne chłodzi Krem Nivea: od zł. 0,40 do 2,60 / Olejek Nivea: butelki zł. 1,00, 2,00 i 3,50

poza Krem Nivea przyjemnie — Olejek Nivea zaś zapobiega w czasie niesprzyjającej pogody naglemu ochłodzeniu ciała i chroni fimsamem przed zaziębieniem. Jedno należy przestrzegać: Nigdy nie wystawiać mokrego ciała na działanie promieni słonecznych, lecz zawsze nairze przedtem Kremem Nivea lub też Olejkiem Nivea.

Wyrób krajowy firmy PEBECO, Sp. Akc. w Poznaniu

Pw 4 331 N 12 68

Próby utrzymania obecnego Reichstagu

Usiłowania centrum - Wspólna konferencja z hitlerowcami w sprawie programu gospodarczego

Berlin, 9. 9. (PAT). W przeddzień decyzji o losach Reichstagu poszczególne stronnictwa, a zwłaszcza centrum ponowiły usiłowania, zmierzające do uniknięcia rozwiązania parlamentu.

Jak wynika z oficjalnej enuncjacji partji, centrum sądzi, że nie wyczerpano jeszcze wszystkich środków, które umożliwiłyby tolerowanie gabinetu prezydjalnego w oparciu o większość parlamentu.

W kołach politycznych wywołała

pewną sensację wczorajsza wspólna konferencja, jaką odbyli rzeczoznawcy gospodarczy stronnictw centrowego i nar.-soc. Wspólnie wydany komunikat podkreśla, że eksperci odrzucają program gospodarczy rządu.

Podczas tej konferencji uzgodniono plan gospodarczy, który mógłby być wprowadzony w życie przez większość parlamentarną. W kołach politycznych panuje mimo to przekonanie, że wszelkie te usiłowania są spóźnione, i że Reichstag będzie rozwiązany.

Strajk w zagłębiu naftowym trwa

Próby zlikwidowania konfliktu — Obawy co do możliwości unieruchomienia pewnych szybów

Borysław, 9. 9. (PAT). Konflikt między pracodawcami a robotnikami trwa w dalszym ciągu, jednak czynione są usiłowania celem zlikwidowania strajku, który obu stronom przynosi znaczne straty.

Stosunkowo największe wskutek strajku ucierpiały średnie i małe przedsiębiorstwa, których byt zależy od normalnie prowadzonych prac

górnictwa. Przedłużanie się strajku może spowodować unieruchomienie wielu szybów, gdyż wskutek bezczynności mogą ulec zawodnieniu.

W ośrodkach przemysłowych, objętych strajkiem panuje zupełny spokój, co podkreślają zarówno władze zabezpieczające jak i przemysłowcy, nazywając obecny strajk „strajkiem gentlemanów”.

Zakazany pochód sokoli w Wąbrzeźnie

Toruń, 9. 9. (Tel. wł.) Gniazdo Sokoła w Wąbrzeźnie zamierzało urządzić zabawę jesienną w ogrodzie p. Twardowskiego i wniosło do starostwa prośbę o pozwolenie na pochód z orkiestrą ulicami miasta do ogrodu. Było to zgodne ze zwyczajem, praktykowanym od lat w Wąbrzeźnie i innych miastach na Pomorzu.

Starostwo powiatowe odmówiło pozwolenia na pochód ze względu na spokój i bezpieczeństwo publiczne. W umotywowaniu napisano, że wielka ilość głodujących bezrobotnych mogłaby zająć nieprzychylnie stanowisko wobec pochodu i mogłyby wyknąć „kscesy”. Zaznaczyć należy, że 90 proc. członków Sokoła wąbrzeskiego, to

właśnie bezrobotna młodzież robotnicza i rzemieślnicza.

W powyższej sprawie pisze dzisiejsze „Słowo Pomorskie”:

„Możemy zapewnić p. starostę, że nasi bezrobotni bynajmniej nie są tak zdziwczalym elementem, jak np. „strzelcy”, a już najmniej Sokół doznałby ze strony bezrobotnych krzywdy. Ze swej strony obserwować będziemy, jak wyglądać będzie zarządzenie p. starosty w przyszłości, np. w stosunku do p. w i „strzelca”, oraz innych organizacji”.

Nadto nadmieniam „Słowo Pomorskie”, że w ten sposób „sanacja” niezbyt wywdzięcza się Sokołowi za wiadomą akcję p. Kunza w związku ze złotem w Gdyni.

Otwarcie giełdy zbożowej w Katowicach

Uroczystość inauguracyjna — Narazie notowania będą ogłaszane w czwartki

Katowice, 9. 9. (PAT). Odbyło się uroczyste otwarcie giełdy zbożowej i towarowej przy nader licznych udziałach przedstawicieli sfer gospodarczych, przemysłowych, kupieckich, reprezentantów giełd zagranicznych i krajowych oraz izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych.

Uroczystość zagalii prezes rady giełdy p. Sztwiertnia. Po kilku przemówieniach prezes Sztwiertnia zamknął pierwsze posiedzenie.

Informują nas, że nowootwarta

giełda będzie posiadać 3 maklerów. Posiedzenia odbywać się będą codziennie, jednak notowania ogłaszane będą narazie raz w tygodniu, w czwartek. W najbliższych miesiącach, prawdopodobnie już w październiku notowania ogłaszane będą 2 razy tygodniowo.

W skład rady giełdowej weszli prezes Sztwiertnia, wiceprezesi Mędlowski i Weichman. Dyrektorem zamianowano dr. Kulczyckiego.

O ukrócenie antypolskiej polityki Gdańska

Rzeczowa i trafna ocena stosunków polsko-gdańskich w fachowym piśmie ekonomicznym z Marsylji

Marsylja, 9. 9. (PAT). „Le Bulletin Financier et Economique du Semaphore de Marseille” zamieszcza artykuł, poświęcony udowodnieniu bankructwa wersalskiej koncepcji wolnego miasta Gdańska.

Stwierdziwszy, że tylko intrzygi Lloyd George'a podczas konferencji pokojowej sprawiły, iż paragrafu o pokojowej sprawie w Gdańsku w orzeczeniu wcielaniu Gdańska w granice Polski nie zamieszczono w tek-

ście traktatu, — autor podkreśla wyraźnie określoną w tym traktacie zależność Gdańska od Polski w sprawach polityki zagranicznej, co „wolność” wewnętrzną tego sztucznego organizmu sprowadza właściwie do szeroko pojętej autonomji municypalnej.

W dalszym ciągu, przytaczając szereg konkretnych faktów, świadczących o wyraźnie antypolskiej polityce, uprawianej systematycznie przez senat

gdański, — autor cytując artykuł, opublikowany przez zblizoną do gen. Schleichera „Börsen Zeitung” nazajutrz po ukończeniu konferencji lozańskiej, z którego wynikało, że jakkolwiek zmiany w statucie gdańskim na korzyść tezy niemieckiej stworzą pierwszy krok do ogólnej rewizji wojennych granic Rzeszy.

W konkluzji, nie idąc tak daleko jak publicysta Ludovic Naudeau, który niedawno proponował przeniesienie siedziby Ligi Narodów z Genewy do Gdańska, — autor domaga się, by Liga Narodów, zachowując integralnie dotychczasowe słuszne przywileje Polski, stworzyła na terenie wolnego miasta zarząd kondominjalny, oraz policję międzynarodową i w ten sposób zastąpiła, lub przynajmniej skrupowała, politykę senatu gdańskiego, wysoce szkodliwą dla sprawy pokoju światowego.

Wyrodni synowie

Warszawa, 9. 9. (Tel. wł.) Przed kościołem Wszystkich Świętych na pl. Grzybowskim znaleziono przeszło 80-letniego znieożężniałego staruszka.

Jak okazało się, dwaj jego synowie Szymańscy z pod Skierniewic doszli do wniosku, że jest dla nich ciężarem i postanowili podrzucić go w Warszawie. Zostawili starca na stopniach kościoła, aby ktoś zajął się nim.

Starzec nie wiele umiał powiedzieć poza tem, że z Skierniewic przywiozły go „Pietrek i Broniek”. Umieszczono go w przytulku miejskim. (w)

Przepowiednia pogody na sobotę: W dalszym ciągu pogodnie i bardzo ciepło.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.90% zł.: w Gdańsku na Warszawie 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płaćł dziś za 100 mk niem. w dewizach 211.40 zł., gotówką 209.50 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.21 do 173.47 zł., gotówką 172.87 zł.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 9. 9. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Ceny transakcyjne	
Zyto 15 tonn par. Pcznań	16,50
Usposobienie spokojne.	
Ceny orientacyjne	
Zyto nowe, zdrowe suche	15,95— 16,25
Usposobienie spokojne.	
Pszonica nowa zdrowa sucha	25,50— 26,50
Usposobienie stałe.	
Jęczmień 64—66 kg	16,00— 16,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 68 kg	16,50— 17,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	19,50— 20,50
Usposobienie spokojne.	
Owies	12,50— 13,00
Usposobienie spokojne.	
Maka żytnia 65% wł. work.	25,50— 26,50
Usposobienie spokojne.	
Maka pszenna 65% wł. work.	40,50— 42,50
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie	8,75— 9,00
Otręby pszenne	9,00— 10,00
Otręby pszenne (grube)	10,00— 11,00
Rzepak	34,00— 35,00
Rzepak zimowy	32,00— 34,00
Gorzycza	32,00— 38,00
Groch Victoria	20,00— 24,00
Groch Folgera	28,00— 30,00
Koniczyna biała	150,00—180,00
Mak niebieski	60,00— 67,50

Ogólne usposobienie spokojne. Transakcje na odmienny warunkach: żyta 610 tonn, pszenicy 36 tonn, jęczmienia 30 tonn, rzepaku 40 tonn.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 9. 9. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5 proc. Poż. konwers. po 41 proc., pozatem

poszukiwano — bez oddawców — 4 proc. Premj. dol. po 48¼ oraz 3 proc. Poż. bud. po 38¼. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano 8 proc. listy dol. stare po 56½, jednakże nie było oddawców, natomiast 8 proc. listy dol. amort. handlowano po 51¼ w tranzakcjach. 4 proc. listy zast. konwert. obracano po 28—28½ oraz 6 proc. listy żytnie po 12¼ — również w tranzakcjach.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych ofiarowano Bank Polski po 93.— bez obrotów, natomiast Dr. R. Maya obracano po 13.— w tranzakcjach.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 41% P.
8% listy dolarowe w zlocie amort. P. Z. K. 51¼% +
4% listy zastawne konw. P. Z. K. ostempl. 28—28½% +
(Kurs w złotych)
6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 12,25 +
Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcją)
Dr. Roman May I em. zł. 13.— +
Tendencja mocna.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 9. 9. 1932 r.

Spędzono: wołów 1, buhajów 12, krów 21, świń 481, prosiąt 135, cieląt 133, razem zwierząt 783.

Wielkopolska Izba Rolnicza podaje: I kl. bek. 88—94, II kl. bek. 82—86.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 9. 9. 1932 r.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed	kup.
Belgja	123,75	124,06	123,44
Holandja	358,50	359,40	357,60
Londyn	31,10—31,12	31,26	30,96
Nowy Jork czek	8,92	8,94	8,90
Nowy Jork kabel	8,925	8,945	8,905
Paryż	34,95	35,04	34,86
Praga	26,41	26,47	26,35
Szwajcaria	172,30	172,73	171,87
Włochy	45,75	45,97	45,63
Berlin	211,95		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% pož. bud.	38,75
4% pož. inw szt. ser.	107,00
5% pož. konw.	41,00
4% pož. dolarowa	49,35— 49,25
6% pož. dol.	56,00— 55,50
7% stabiliz. 55,50—57.—	55,25 i 59.— 58,50

w odcinkach po 100.

Akcje w złotych:

Bank Polski	94,00—87,00— 87,50
W. T. F. Cukru	23,00
Lilpop	15,50— 14,00
Modrzewów	4,50— 4,75
Ostrowieckie s. B.	29,50— 30,00
Starachowice	11,25— 10,25

Tendencja słabsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 9. 9. 1932 r.

Pszonica march. 76 kg	209,00—211,00
Tendencja spokojna.	
Pszonica past.	195,00—197,00
Tendencja spokojna.	
Pszonica jara 80—81 kg.	212,00—214,00
Tendencja spokojna.	
żyto march. 70—71 kg.	163,00—165,00
Tendencja mocniejsza.	
żyto z okolic Warty i Noteci cif Berlin sp. 72—73 kg.	174,00
Tendencja mocniejsza.	
Jęczmień browarowy	176,00—186,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	169,00—175,00
Tendencja spokojna.	
Owies march.	137,00—142,00
Tendencja słabsza.	
Maka pszenna	25,00— 30,25
Tendencja prawie utrzymana.	
Maka żytnia	21,90— 24,25
Tendencja spokojna.	
Otręby żytnie	8,25— 8,75
Tendencja stała.	
Otręby pszenne	9,90— 10,30
Tendencja nieco mocniejsza.	
Groch Victoria	21,00— 24,00
Groch pastewny	14,00— 17,00
Wyka	17,00— 20,00
Kuchy lniane	10,60— 10,70
Kuchy z orzecha ziemnego	11,80
Kuchy mielone (maczka)	11,90
Wytłoki suche	9,20— 9,50
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	11,20— 11,40
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	12,00— 12,20
Ogólna tendencja niejednolita.	

Giełdy zbożowo-towarowe

Warszawa, 8. 9. Żyto 16,75 — 17, pszenica jedn. 28,50 — 29, zbierana 28 do 28,50, owies jedn. 16,50 — 17, zbierany 15,25 do 15,75, jęczmień na kaszę 16 — 16,50, browarowy 18 — 19, groch polny 27 — 30, groch Wiktorja 27 — 30, rzepak zimowy 30 do 41, koniczyna biała surowa 120 — 160, bez kaniarki 160 — 200, maka pszenna lukusowa 48 — 53, 000 43 — 48, maka żytnia 31 — 33, otręby pszenne szale 11,50 — 12, średnie 11,50 — 12, otręby żytnie 8,75 do 9,25, Usposobienie spokojne.

Zdławienie szkolnictwa polskiego na Kaszubach pruskich

Martyrologja dzieci polskich w pow. bytowskim

Donosiliśmy już pokrótce o nowych zarządzeniach władz pruskich, skierowanych przeciw szkolnictwu polskiemu w pow. bytowskim na Kaszubach pruskich. Obecnie, prasa polska w Niemczech donosi na ten temat, co następuje:

Podczas gdy w roku 1931 w przeddzień Zielonych Świątek aresztowano nagle kierownika Polskiego Tow. Szkolnego na pow. bytowski, p. Baue-
ra, to w roku bieżącym w prawie tym samym czasie odebrała władza niemiecka nauczycielowi Gabrychowi z Rabacina, Labonowi z Osławie-Dąbrowy i Ledóchowskiemu z Płotowa prawo nauczania, przez co sparaliżowała naukę polską. Powodem odebrania zezwolenia na nauczanie miało być obywatelstwo polskie.

Jak grom z pogodnego nieba przeraziła wieść ta rodziców polskich, a niemniej dziesiątki dzieci, które do tychczas uczęszczały z całym zapałem i umiłowaniem do szkoły, która je uczyła i wychowywała w języku ojczystym.

Związek Polskich Towarzystw Szkolnych w Niemczech wszczął natychmiast energiczne kroki, ażeby ratować szkoły, założone nakładem tyłu ofiar i pracy. Zaraz w maju pojechał na Kaszuby p. Antkowiak, obywatel niemiecki, absolwent Akademii Pedagogicznej w Bytomiu, a później przybyli tamże dwaj dalsi nauczyciele, również obywatele niemieccy. Zdawałoby się mogło, że nareszcie wolno będzie dzieciom polskim chodzić do szkoły.

Tymczasem mija dzień za dniem, tydzień za tygodniem, ba, nawet miesiąc za miesiącem od wyruszenia pierwszego nauczyciela, i jeszcze czeka się nadaremno na decyzje władz

pruskich. Dzieci polskie, przychodzące codziennie rano do szkoły, dowiadują się jednego i tego samego, że nauczyciel jest na miejscu, ale z powodów od niego niezależnych nie może im udzielać nauki.

Nareszcie nadchodzi decyzja władz, tylko nie taka, jakiej ludność się spodziewała, ale raczej wręcz przeciwna. Dzieci polskie mają uczęszczać do szkół niemieckich, bo w przeciwnym razie grozi rodzicom surowa kara pieniężna w wysokości 25,— mk. od dziecka i przymusowe zaprowadzenie dzieci przez żandarma do szkoły. Bezradni stoją rodzice, pozwieszyły główki dzieci, które rwą się całą duszą do swojej szkoły, w której już tyle mogły się nauczyć, do szkoły, którą całym sercem pokochały.

I stała się rzecz nie do zrozumienia w kulturalnym wieku dwudziestym. Pewnego dnia rano zostały wszystkie dzieci polskie w Osławie-Dąbrowie (Wojsławowej Dąbrowie) przez żandarma przymusowo zaprowadzone do szkoły niemieckiej. Fakt ten, mrozący krew w żyłach każdego rodzica i wychowawcy, nie pozostał obojętnym. Także w Płotowie nakazano rodzicom, ażeby posłali dzieci do szkoły niemieckiej, bo grozi im również, jak w Osławie-Dąbrowie, kara pieniężna bardzo dotkliwa w obecnych czasach, bo wynosząca 25,— mk. od dziecka. I tu żandarm zaprowadzi biedne dzieci polskie przemocą do szkoły niemieckiej.

W ten sposób wygląda w praktyce rozporządzenie rządu pruskiego o polskim szkolnictwie prywatnym, wygrywane przez Niemców na terenie międzynarodowym, jako przykład ich rzekomego „liberalizmu“ w traktowaniu mniejszości narodowych!

W odpowiedzi germanofilom

Wileńskie „sanacyjno“ - konserwatywne „Słowo“ wystąpiło znowu w duchu proniemieckim. Jego naczelny redaktor, poseł B. B. p. Mackiewicz, gorszy się tem, że Polska „zbyt pośpiesznie“ powiedziała swoje „nie“ na memoriał niemiecki w sprawie równouprawnienia w dziedzinie zbrojeń. Krakowski „Głos Narodu“ odpowiada przy tej okazji na argumenty niepoprawnych naszych germanofilów, co następuje:

Argumentów tych, o ile się nie mylimy, jest trzy: 1) „traktaty pokojowe nie są wieczne“ (za Mussolinim powtarza p. Mackiewicz), — 2) „i tak Niemcy otrzymają to, czego chcą“, — 3) przecież „sprawiedliwość“ wymaga, by Rzesza Niemiecka była „równouprawniona“ z innymi państwami na punkcie zbrojeń.

Istotnie, „traktaty pokojowe nie są wieczne“. Prawda! Lecz, czy z tego wynika, że Niemcy, żądające zniweczenia „Wersalu“, mają rację?... „Traktaty nie są wieczne“. Prawda. Lecz, czy z tego wynika, że „Wersal“ ma być już w 13 roku swego istnienia pogrzebany? Traktat pokoju wiedeńskiego 1815 r. — stwierdza prof. R. Muir — choć tak niedoskonały i reakcyjny, jakim był, przetrwał jednak lat przynajmniej 30 (do rewolucji z r. 1848), a częściowo nawet dłużej. A dyktat „frankfurcki“ na zakończenie wojny niemiecko-francuskiej z r. 1870 przetrwał lat blisko 50. — Chyba „Wersal“, który tyle krzywd w Europie naprawił, Polskę i Czechosłowację wskrzesił do życia, a Francji Alzację zwrócił, ma prawo do nieco dłuższego żywota, niż tamte, z których pierwszy Polskę zamykał w grobie, a drugi wydierał Francji jej rdzenną prowincję.

Drugi argument wynika z pewnej psychozy w stosunku Polaków do Niemców. Jesteśmy, jak ofiara oczu bażylniska, urzeczony, zahipnotyzowani przez Niemcy... „Niemcy muszą (i) wygrać wojnę“, — zapewniali panowie z N. K. N.-u opinię w okresie 1914—1918. „Niemcy muszą przeprowadzić swoje żądania“, — powtarzają dziś bodaj, czy nie ci sami ludzie. A przecież Niemcy nie wygrały wojny, którą świetnie przygotowały. Czy wygrały rozgrywkę o traktat wersalski, zależeć będzie od woli państw, których ta sprawa obchodzi, m. in. i od Polski... Któż śmie twierdzić, że Niemiec wszystko dostanie, czego tylko zechce!

Wreszcie trzeci „argument“! Przypomina on trochę film „Człowiek bez

imięcia“, który teraz przez Niemcy idzie: do Berlina wraca z niewoli rosyjskiej człowiek, który uległ zatruciu gazowemu w czasie wojny i zatracił pamięć i osobowość. Przybyłego do Berlina nikt nie poznaje. Nawet jego przyjaciół z lat młodych, nawet żona. Jednym słowem „keine Katze mehr“, jak mówią Niemcy. Dlaczego? Dlatego, że sobie w niewoli zapuścił wasy i faworyty (!), których przedtem nie miał...

P. Mackiewicz i n. poznaliby się na Niemczech, gdyby te wprost powiedziały: żądamy Pomorza. Ale że niemieckie oblicze pojawia się teraz okolone obfitymi faworytami („dozbrojenie“, „równouprawnienie“ z Polska, z Francją), p. Mackiewicz przeciera oczy, próbuje sobie coś przypomnieć, i ostatecznie nie poznaje... A przecież poznać istotne zamiary i cele niemieckich dążeń nie jest tak trudno. Trzeba tylko lekko odchylić faworyty, a wyjdzie zpod nich dobrze nam znana zaborczość i chęć pomniejszenia Polski o zachodnie prowincje.

Dyskusję nad żadaniami niemieckimi trzeba zaczynać od „początku“, nie od „końca“. Punktem wyjścia powinno być pytanie: dlaczego „Wersal“ nałożył na Niemcy ograniczenia militarne (burzenie twierdz, likwidację floty wojennej, wprowadzenie „Reichswehry“ w miejsce armji z poboru itp.), a nie odezwane porównywanie dzisiejszego oficjalnego uzbrojenia niemieckiego z uzbrojeniem innych państw. Ten sposób dyskusowania nad żadaniami Rzeszy przypominałby nam, iż ograniczenia militarne zostały nałożone na Niemcy, naprzód dlatego, że wywołały wojnę, a także dlatego, że twórcy „Wersalu“ nie znaleźli innego sposobu na spętanie przyszłej ich zaborczości.

My do tych dwóch dodać możemy jeszcze trzeci powód, dlaczego należy odmówić niemieckim żądaniom, ten mianowicie, że pozwolić Niemcom dziś na „dozbrojenie“, znaczy tyle, co innym państwom powiedzieć: zbrojcie się jeszcze bardziej, tak, by was Niemcy nie mogły dogonić, bo w chwili, kiedy się z wami zrównają, wybijie ostatnią godzinę dla waszego pokoju i bezpieczeństwa.

Zapisz się na członka wspierającego
T. C. L., roczna składka 12 zł,
kwartalna 3 zł.

Nowoczesne środki napadu chemicznego

W kwietniu 1915 r. Niemcy rozpoczęli wojnę chemiczną na froncie zachodnim. W dwa lata później pierwszy ten atak wydawał się złośliwą, dziecinną igraszką w porównaniu do szalejącego na polach bitew iperytu. — gazu parzącego i żrącego powierzchnię ludzkiej skóry. Prześcignął on w swej niszczycielskiej działalności wszystkie inne środki — duszące, drażniące i trujące. Od prymitywnego sposobu wypuszczenia sprężonego gazu z butli stalowych, przerzucono się do masowego stosowania bomb i min gazowych, od tych znowu do pocisków artyleryjskich, których wyrabiano całe miliony, by zasypywać niemi nieszczęśliwych żołnierzy.

W 1918 r. w Ameryce Płn. przygotowano wielkie zapasy nowego gazu t. zw. luizytu, który miał być stokroć groźniejszym od wszystkich wówczas znanych, lecz zawieszenie broni w październiku listopadzie nie dało jednak Amerykanom możności wypróbowania na ludziach tej nowej trucizny.

Czas od 1918 r. do ostatniej chwili obecnie wysiłki, jest przez wszystkie laboratoria świata do wynalezienia nowych trucizn, nowych sposobów walki i obrony.

Obecnie z całą stanowczością twierdzić można, że środki chemiczne odegrały w lotnictwie wielką rolę jako materiał, służący do napadu. Teraz już wyrabia się lotn. bomby chemiczne wagi od 5 do 2000 kg. co dowodzi, że w bombach takich może się znajdować do 500 litrów gazu bojowego, skutkiem czego po rzuceniu takiego pocisku można zatruć powierzchnię od 500 do 3000 mtr. kw. Bomby lotnicze mają specjalne znaczenie w walkach na głębokich tyłach danego kraju. Niezależnie od tego samoloty posługujące się będą specjalnymi przyrządami rozpylającymi trucizny. Należy zwrócić

uwagę, że prócz bomb chemicznych samolot na swój pokład zabierając będzie bomby zapalające, bądź też materiały łatwo wzniecające ogień. Ten rodzaj środka walki będzie służył do wzniecania pożarów w miastach, podpalania różnych obiektów, spalania zbóż na pniu, wywoływania pożarów lasów i t. p. Bowiemy w wojnie przyszłości odgrywać pierwszorzędną rolę.

Żołnierz na froncie spotka się z nowymi typami chemicznych min ziemnych. Słowem chemja, dobrodziejswo ludzkości w czasie pokoju, będzie siał mord, kalectwo i zniszczenie w czasie wojny.

Gazami bojowymi, jakie będą ładowane do bomb lotniczych według wszelkiego prawdopodobieństwa będą trzy grupy, a mianowicie: trujące, duszące - trujące i parząco - żrące. Pierwsze i drugie są krótkotrwałe, trzecie natomiast mogą leżeć na terenie kilka tygodni nawet.

Wobec niewątpliwego zastosowania w wojnie przyszłości tych środków chemicznych rzeczą konieczną jest już zawczasu pomyśleć o obronie ludności cywilnej w skupieniach. Najlepszą i najskuteczniejszą obroną dla zdrowego dorosłego człowieka jest maska przeciwgazowa, dla nas pozostaje jednak obrona zbiorowa za pomocą schronów przeciwgazowych, o sposobie budowania których pouczasz szereg dziełek, wydanych w Polsce przez L. O. P. P. Pouczają o tem również instruktorzy L. O. P. P.

Schron jest jednakże tylko fragmentem całości obrony, którą musi stworzyć społeczeństwo. Dlatego też wszyscy powinni skupić się w Lidze i spotęgować prace obronne, to, dyktuje nam instynkt samozachowawczy. Wszyscy przeto do L. O. P. P.

(aka)

Przeniesienie

Pozostający od czerwca b. r. w stanie nieczynnym asesor tuł. kuratorium okręgu szkolnego p. Antoni Jasiak, został z dniem 1 b. m. z powrotem powołany do czynnej służby. Pan Jasiak, odznaczony w 1929 roku za wybitną działalność narodową na ziemi zlotowskiej, orderem „Polonia Restituta“, nie pozostaje w tutejszem kuratorium, lecz przeniesiony został na równorzędne stanowisko do kuratorium poleskiego w Brześciu nad Bugiem. (z)

Statystyka kar administracyjnych

Ilość kar administracyjnych w Polsce zmniejsza się w ostatnich latach. W r. 1929 nałożono tych kar 1.035.2 tys., w r. 1930 — 990.1, a w r. 1931 tylko 775.7 tys., w ciągu zatem trzech lat ostatnich ilość ta zmniejszyła się o 25.1 proc.

Pierwsze miejsce pod względem ilości nakładanych kar zajmuje Warszawa, gdyż na 10 tys. mieszkańców przypada 825 kar, wówczas gdy w woj. centralnych (bez Warszawy) tylko 205, we wschodnich 245, w zachodnich 201 i w południowych 269, a w całej Polsce przeciętnie 251. Nie świadczy to chlubnie o mieszkańcach naszej stolicy... Rzecz również godna uwagi, że w Warszawie tylko 3 proc. spraw skierowano na żądanie osób interesowanych do sądu.

Kary sanitarne stanowią obecnie 13.9 proc. ogólnej ich ilości (w Warszawie 10.8), wówczas gdy przed trzema laty — 23.1 proc., w woj. centralnych (bez Warszawy) stanowią one 15.7 proc., we wschodnich 24.7 proc., w zachodnich 5.3 proc. i w południowych 10.3 proc. Przekroczenia przepisów drogowych i kary za nie stanowią 23.2 proc. ogólnej ich ilości, ponieważ zaś przed trzema laty wynosiły one 22.8 proc., przeto w tej mierze nie wiele się zmieniło. Kary za przekroczenie przepisów o lichwie żywnościowej obecnie jak i przed trzema laty stanowią 1.5 proc. ogólnej ilości kar (w Warszawie 2.3 proc.), za przekroczenie ustawy przeciwalkoholowej nałożone kary stanowią 7.7 proc. (w Warszawie 17.8 proc.), przed trzema zaś laty 9.6 procent.

Jeden tylko rodzaj przekroczeń, mianowicie o posiadaniu broni, wykazuje zwiększenie kar w liczbach zarówno bezwzględnych, jak stosunkowych, w ciągu bowiem ostatnich trzech lat ilość ta z 18.9 tys. wzrosła do 21.7 tys., co stanowi 1.8 proc. i 2.8 proc. Najwięcej tego rodzaju kar nałożono

w woj. centralnych, wynoszą one bowiem 4.9 proc. ogólnej ilości.

Ogółem najmniej stosunkowo kar administracyjnych nałożono w woj. zachodnich, gdyż tylko 11.4 proc. ogólnej ilości (201 na 10 tys. mieszkańców), najwięcej zaś w centralnych (31.3 proc.).

Międzynarodowa Unja Kat. Zw. Kobięcych

(KAP) W dniach od 26 września do 2 października r. b. odbędzie się w Lucernie zjazd Międzynarodowej Unji Katolickich Związków Kobięcych, poświęcony zagadnieniom wychowania na tle Encykliki Ojca św. Obradować będzie 10 komisji, z których każda bada jedno zagadnienie wychowawcze, jak wychowania religijnego, wychowania w rodzinie, w szkolnictwie średnim i wyższym, w ośrodkach przemysłowych i rolnych, wychowanie fizyczne itp.

Współdziałanie Polski w pracach przygotowawczych jest bardzo poważny. — Ekspertki wyznaczone przez Zjednoczenie Katolickich Związków Polek, będące członkami Międzynarodowej Unji, współpracowały we wszystkich komisjach, a faktem dużego znaczenia na terenie międzynarodowym jest, że komisja pracy na roli powierzona została Polce, p. Eleonorze Czarnowskiej, przewodniczącej Rady Naczelnej Organizacji Ziemiańskich.

Jednocześnie ze Zjazdem Międzynarodowej Unji obradować będzie Kongres Unji Młodych, poświęcony zagadnieniom rozrywki w wychowaniu, w którym udział delegatek czterech organizacji polskich: Zjednoczenia Młodzieży Polskiej, Stowarzyszenia Młodych Ziemiańek, Polskiego Towarzystwa Młodych Kobiąt, Wydziału koleżanek „Odrodzenia“, zaznaczy się jednym referatem i czterema korreferatami.

Zjazd będzie miał znaczenie wyjątkowe dla pracy katolickiej, zgrupadzi bowiem siły kierownicze katolickie ze świata całego i oświeci wiele zagadnień wychowawczych z punktu widzenia katolickiego.

Trzęsienie ziemi w Zurychu

Zurych, 9. 9. (PAT). Na prawym brzegu jeziora Zurychskiego koło miejscowości Zollikon i Herliberg dało się odczuć dość silne trzęsienie ziemi. Trzęsienie to nie jest pochodzenia wulkanicznego, lecz tektonicznego (obsuwanie się warstw ziemi). Trzęsienie to nie wywołało większych szkód.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Wobec groźnej sytuacji w mleczarstwie

Mniej więcej przed tygodniem poruszyliśmy w feljtonie gospodarczym smutne położenie naszego mleczarstwa, zagrożonego przywozem obcego masła.

W ustroju gospodarczym Polski, a zwłaszcza jej dzielnic zachodnich, mleczarstwo zajmuje bardzo poważne stanowisko, to też na jego niedomagania należy zwrócić baczną uwagę. Poniżej zamieszczamy nadesłany nam z poważnych kół mleczarskich artykuł, wyrażając przekonanie, że jego wywody znajdują należyty oddźwięk. (Red.)

Nawet najbardziej zdecydowany wróg protekcjonizmu, jeżeli nie ma na oczach jakiejś zasłony demagogiczno-doktrynerskiej, uzna konieczność wprowadzenia u nas cel ochronnych na przetwory mleczne, skoro wszystkie niemal państwa posługują się temi środkami celem zapewnienia sobie narodowej samostarczalności gospodarczej. Cła przywozowe w dziale omawianym są — mało powiedziewać — koniecznością, są one jednym z najpilniejszych nakazów chwili i każda zwłoka pogłębi niewątpliwie groźbę niebezpieczeństwa, jakie nad nami zawisło. Ze względu na pilność sprawy, należy jednak wysuwać tylko te żądania i życzenia, których spełnienie najprędzej doprowadzi nas do celu. Dlatego trzeba za punkt ciężkości sprawy uznać maślarstwo nasze i w programie akcji ratunkowej wysunąć na czoło postulaty bezpośrednio z jego potrzebami i niedomaganiem związane, gdyż ten dział przetwórczości jest głównym regulatorem opłacalności zbytu mleka.

Produkcja mleka w Polsce kurczy się dziś, hodowla zaś zmierza ku ekstensyfikacji bardzo wyraźnie, ponieważ załamuje się maślarstwo nasze pod naporem dumpingowego importu masła. Skoro tylko cena masła na rynku naszym podniesie się do poziomu, rokującego zaledwie warunki opłacalności produkcji mleka, wkracza przez zupełnie otwartą granicę nasza import i rozprasza złudne nadzieje rolnika naszego na poprawę sytuacji.

Obcy produkt, jakościowo lepszy od naszego i... tańszy od niego, ponieważ przeważnie korzysta z pomocy własnych premii wywozowych, zjawia się u nas sporadycznie narazie, sporadycznie jednak deprimowaniem rynku naszego do poziomu zupełnie nieopłacalnych notowań toruje sobie drogę do przyszłej, ciągłej już migracji. Stan obecny w tym zakresie ilustruje plastycznie następująca tabelka porównawcza. Dodać do niej trzeba tylko komentarz, iż w roku ubiegłym przy 12.000 tonn wywozu przywóz masła do Polski wyniósł 9 tonn, to znaczy, iż praktycznie był on równy zeru. Dziś jest inaczej.

Mies.	Wywóz masła w tonnach		Przywóz w tonnach
	R. 1931	R. 1932	
I	760	412	0.3
II	779	113	0.1
III	735	45	4.0
IV	820	110	0.3
V	641	22	41.1
VI	1.664	324	3.4
VII	2.201	125	31.1

Organizacje spółdzielcze, opiekujące się u nas ruchem mleczarskim, a więc zarówno związki rewizyjne jak i spółdzielcze centrale handlowe, zdają sobie dobrze sprawę, że na ich terenie pracy toczy się dziś walka o najżywniejsze interesy, bezmała o egzystencję naszego mleczarstwa i niewątpliwie o gwarancję rozwoju hodowli naszej. Nieustannie też i bardzo usilnie domagają się one wszystkie niezwłocznego wdrożenia akcji ochronnej, której rozpoczęcie należy przede wszystkim a w obecnym stadium zmagania nawet wyłącznie od interwencji rządu jak najszybszej i jak najenergiczniejszej. W memorandumach, składanych ministrowi rolnictwa, oraz przez ustawnych przedstawicieli usiłują organizacje wspomniane wyjednać uwzględnienie pilnych i wysoce aktualnych postulatów, sformułowanych ze znajomością rzeczy i sytuacji, a poruszające rzeczywistość tylko najistotniejsze potrzeby doby. Postulaty te obejmują z jednej strony dziedzinę czynników, wpływających na obniżenie kosztów produkcji masła, z drugiej zaś dotyczą momentów, od których zależy radykalna zmiana dzisiejszej sytuacji i przywrócenie opłacalności produkcji mleka. W rządzie tych ostatnich postulatów, w chwili bieżącej najważniejszych, na naczelnym miejscu stoi żądanie podwyżki cła przywozowego na masło, która jest warunkiem sine qua non i punktem wyjścia

dla dalszych zarządzeń w akcji doraźnej.

Dzisiejsze, poprostu naiwne w swym anachronizmie cło nasze, warunkujące dowóz masła do Polski opłatą 12½ grosza od kilograma, jest raczej premją dla eksporterów zagranicznych, którzy wywożąc swój produkt do innych krajów, muszą zapłacić do 3 złotych cła od kg. i poddać się różnym ograniczeniom kontyngentowym, dewizowym, formalistycznym etc. etc., jakich Polska nie ma, i dlatego to Danja np., poszukująca za wszelką cenę zbytu dla swej od bardzo dawna deficytowej produkcji, znajduje na naszym rynku chwilę „konjunktury“ i może nam przysłać swoje wyborowe masło z pokazną nb. prowizją dla naszego importera-pośrednika.

Organizacje spółdzielcze domagają się niezwłocznej podwyżki naszego cła do 300 zł od 100 kg. Ministerstwo rolnictwa przychylnie odnosi się do tego wniosku, oby tylko nie było interwencji w przeciwnym kierunku ze strony innych czynników. Z dalszych postulatów wymienię żądanie interwencji rządu celem podniesienia cen masła do poziomu chroniącego opłacalność produkcji mleka i jego przeróbki. Trzeci wreszcie postulat, związany z bezpośrednią ochroną maślarstwa, dotyczy zakazu dowożenia surowców margarynowych.

Jeżeli te trzy postulaty zostaną w całej rozciągłości uwzględnione, a obok nich zacząć działać czynniki obniżające koszty produkcji, to mleczarstwo nasze, a z niem razem i hodowla, odzyskają podstawy bytu i przetrzymają zwycięsko kryzys ogólny i swój kryzys specjalny, wynikły z importu zasadniczo wprost niedorzecznego w

Lata mijają — należy więc z awczasu dbać o zachowanie pięknej cery i jędrnego ciała!

Mężczyźni patrzą z podziwem na świeżą, dziewczęcą cerę. Dlatego też miliony kobiet pielęgnuje urodę i konserwuje jędrność ciała przez codzienne regularne stosowanie mydła Palmolive. Gdyż do wyrobu tego słynnego na cały świat mydła użyte zostają najnaturalniejsze olejki kosmetyczne — mianowicie oleje owoców oliwnych, palm i orzechów kokosowych.

Niech Pani naciera codziennie rano i wieczorem twarz obfitą pianą mydła Palmolive, w ten sposób, by piana ta mogła wnikać w każdą najmniejszą porę, następnie niech Pani spłucze twarz ciepłą, a potem zimną wodą i delikatnie osuszy ręcznikiem. Niech Pani używa również mydła

Palmolive do codziennej kąpieli całego ciała. Zdziwi się Pani, jak delikatną i miękką stanie się skóra, jak elastyczną i świeżą. Dlatego też tajemnica wyrobu mydła Palmolive jest jedną z najcenniejszych tajemnic pielęgnowania urody na świecie.

Prosimy żądać stale prawdziwego mydła Palmolive, zwracając uwagę na zielone opakowanie z czarną opaską i złotym napisem Palmolive.

MYDŁO PALMOLIVE

naszych warunkach i tylko dorywczo (wobec spustoszeń już w mleczarstwie i produkcji mleka zaszytych) zasługującego na uwzględnienie. Rzecz jasna przytem, że zakres dopuszczalności importu masła nie powinien przekraczać granic niezbędnej potrzeby, sam zaś import nie powinien stać się terenem spekulacji. T. P.

NIECH NIKOGO NIE ZABRAKNIÉ — W KARNYCH SZEREGACH O. W. P.!

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Egzekucja zaległości w podatku przemysłowym.** Z dniem 31 sierpnia br. skończył się okres wstrzymania egzekucji zaległości w podatku przemysłowym, płatnych przed dniem 1 kwietnia 1931 r., ustanowiony rozporządzeniem ministra skarbu z 9 kwietnia 1932 r. o ulgach w spłacie zaległości w państw. podatku przemysłowym i w związku z tem urzędy skarbowe rozpoczęły już kroki egzekucyjne przeciwko tym płatnikom podatku przemysłowego, którzy nie skorzystali z dobrodziejstwa powyższego rozporządzenia i nie zlikwidowali w sposób dla siebie korzystny (bonifikaty) swych zaległości z przed dnia 1 kwietnia 1932 r.

(p) **Zaliczki na podatek przemysłowy.** Z dniem 15 września upływa termin płatności zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za II kwartał bieżącego roku. Zaraz po dniu tym, urzędy skarbowe przystąpią do rozsyłania upomnień tym płatnikom, którzy nie wpłacili w terminie zaliczki, co pociągnie dla nich obowiązek uiszczenia opłaty za upomnienie w wysokości conajmniej 1 zł. 50 gr. W interesie zatem płatników jest wpłacanie w terminie należnej z tytułu zaliczki kwoty, nie czekając upomnienia ze strony urzędu skarbowego, gdyż przez to unikną uciążliwej wprowadzonej nowymi przepisami opłaty za upomnienie.

Z KRAJU

(k) **Częściowa zmiana taryfy celnej.** W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 76 z 7 bm. ogłoszone zostało rozporządzenie ministrów skarbu, przemysłu, i handlu oraz rolnictwa i reform rolnych z 17 sierpnia br. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej. Na podstawie powyższego rozporządzenia, cło na następujące towary będzie wynosiło: (cło od 100 kg.) mąka kukurydziana i ryżowa, krochmal niewymieniony w innych pozycjach taryfy, wszystko w opakowaniu wagi powyżej 2 kg. 65 zł., 2 kg. i mniej do 100 zł. Celuloid nieobrobiony, chociażby zabarwiony w kawałkach, łuskach, odpadkach — 200 zł. (celuloid w odpadkach, łuskach — za pozwoleniem min. skarbu — 10 zł. Celuloid w blokach, płytach, arkuszach, prętach, rurach: a) (nieobrobionych, chociażby szlifowanych, polerowanych, malowanych — 240 zł., b) sklejonych z wyciętnym wzorem — 300 zł., c) pokrytych lub przelozonych tkaninami — 400 zł. Rozporządzenie dzisiejsze wchodzi w życie 7-go dnia po ogłoszeniu, t. j. 14-go września br.

(k) **Wydajność poszczególnych gałęzi produkcji.** Obliczenia dochodu społecznego

w Polsce wykazały, iż produkcja netto na jednego robotnika w poszczególnych gałęziach życia gospodarczego przedstawia się następująco: w rolnictwie 1.025 zł., w rybactwie morskim 1.054 zł., w rzemiosłach 2.093 zł., w górnictwie 3.633 zł., w przemyśle 4.687 zł., w przemyśle rolnym 7.145 zł. Jak widzimy przeto produkcja netto przypadająca na jednego robotnika w przemyśle jest prawie pięciokrotnie wyższa niż w rolnictwie. Zjawisko niższej wydajności pracy rolniczej jest zjawiskiem powszechnym, szczególnie jednak ostro występującym w Polsce, wskutek przeludnienia wsi, oraz zbyt niskiej wydajności naszego rolnictwa. Dążąc przeto do zwiększenia naszego dochodu społecznego należy dążyć do rozwoju przemysłu i rzemiosła, a więc przetrzeć w tym kierunku przyrostu naturalnego ludności wiejskiej.

Z ZAGRANICY

(z) **Nowe cła bojowe w Niemczech.** Jednym z przejawów niemieckiej polityki gospodarczej, idącej po linii coraz szerzej stosowanej autarchji, jest nowa niespodziewana podwyżka taryfy celnej, ogłoszona w nr. 56 dziennika ustaw Rzeszy. Podwyżka ta uzupełnia zarządzenie podwyżek celnych, wydane w poprzednim nr. dziennika ustaw, obejmujących szereg artykułów produkcji rolnej, hodowlanej i przemysłowej. Nowe podwyżki weszły w życie z dniem 6 b. m. Obejmują one m. in. przedzę bawełnianą, tiul, przedzę rami, powrozy, tkaniny lniane, jutę, płótno intro-ligatorskie, ręczniki, tkaniny nieprzemakalne, linoleum, odzież nieprzemakalna, skóry, pendzle, filmy, papier, żelatynę, azbest, sztuczne zęby, maszyny do pisania, kasy rejestracyjne, wagi precyzyjne, maszyny do szycia, ogórki, soki owocowe, herbatę, budulec, zótko płynne, oliwę palmową, ocet winny, brom, potas, amoniak, artykuły galanteryjne, dywany, aksamit i plusz. Podwyżki te wahają się w granicach od kilkuset do kilkudziesięciu procent do kilkuset procent (odzież nieprzemakalna, sztuczne zęby), przyczem z państwami traktatowymi stawki dotychczasowe zostały utrzymane. O celowości tych nowych zarządzeń i o charakterze bojowym świadczy fakt podwyższenia cel na niektóre artykuły, które jak np. chemikalja nie wymagają żadnej ochrony celnej, ponieważ posiadają dodatni bilans w obrótach z zagranicą. Na podkreślenie zasługuje również fakt, iż podwyżki obecne obejmują szereg artykułów, na które cło podwyższane było w b. r. już parokrotnie.

Turatj, b. sekretarz generalny partji faszystowskiej, który ostatnio popadł w nielaskę u Mussoliniego, nie zrezygnował jednak i postanowił bronić się przed wielką radą faszystowską, której jest dożywo-t-nim członkiem.

Dr. v. Carlowitz, nowy szef wydziału prawnego Rzeszy.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Nad trumną tragicznie zmarłego lotnika

Pogrzeb śp. kpt. Piaseckiego

W dniu wczorajszym odprowadzono na miejsce wiecznego spoczynku, zmarłego tragicznie w wypadku pod Nowogródkiem, pilota 3 pułku lotniczego w Poznaniu, kpt. Józefa Piaseckiego.

Punktualnie o godz. 3 po poł. wynieśli na swych barkach z kosińcy wojskowej przy Włach Jana III koledzy-lotnicy cynkową trumnę, w której przewiezione zostały do Poznania szczątki oficera, który w służbie dla ojczyzny poniósł śmierć.

Na kadłubie samolotu przewieziono zwłoki na cmentarz garnizonowy. Czolo konduktu pogrzebowego otwierała orkiestra wojskowa oraz kompania honorowa 3 pułku lotniczego. W dalszym ciągu postępowały delegacje z wieńca-

mijając za trumną znajomi i krewni zmarłego, korpusty oficerskie 3 pułku lotniczego i 1 pułku czołgów, w których śp. kpt. Piasecki odbywał swą służbę; przedstawiciele Okręgu Korpusu i 14-ej dywizji, delegacje pułków garnizonu poznańskiego oraz liczne rzesze publiczności, które mimo niepewnej pogody przybyły na pogrzeb, aby swem uczestnictwem oddać po raz ostatni hołd tragicznie zmarłemu lotnikowi.

W pogrzebie wzięły również udział delegacje żołnierzy armii gen. Hallera z wieńcami.

Nad grobem odprawione zostały ostatnie modły a kompania honorowa i eskadra myśliwska oddały honory swemu koledze i przełożonemu. (z)

Misja chińska w Poznaniu

Kuratorjum okręgu szkolnego poznańskiego donosi nam:

W dniu 12 września bm. przybyła do Poznania misja chińska, złożona z 6 osób, między którymi znajduje się b. minister oświaty rządu chińskiego oraz profesorowie uniwersytetu. Misja objeżdża Europę pod protektorem Ligi Narodów, a pobyt jej na terenie okręgu szkolnego poznańskiego potrwa cztery dni t. j. od dnia 12—15-go września 1932 r.

Celem zaznajomienia się ze stanem i organizacją szkolnictwa zwiedzi misja w Poznaniu ogród szkolno-bota-

niczny, miejską szkołę handlową, państwową szkołę ogrodniczą, publiczną szkołę powszechną nr. 2, szkołę fabryczną Cegielskiego, Zakłady Uniwersytetu Poznańskiego wydziału rolnictwa w Gołębiniu, wyższą szkołę budowy maszyn, szkołę-uzdrowisko w Kiekrzu, publiczną szkołę powszechną w Wirach—Lasku, w Bydgoszczy państwową szkołę przemysłową, publiczną szkołę dokształcającą i krajowy zakład dla ociemniałych, szkołę morską i port w Gdyni oraz instytut gliuchoniemych i seminarjum męskie w Wejherowie.

Telefony, druki i przesyłki żywnościowe

W dniu dzisiejszym odbyła się w Dyrekcji Poczty i Telegrafów przy Włach Zygmunta Augusta konferencja prasowa, na której pod przewodnictwem prezesa, zapoznali wyżsi urzędnicy dyrekcji, przedstawiciele prasy z nowymi rozporządzeniami o zniżkach opłat za urządzenia telefoniczne i druki oraz z nowo wprowadzonymi przesyłkami żywnościowymi.

Powyzszemi rozporządzeniami zajmujemy się szczegółowo w dalszych numerach naszego pisma.

Dziś przyjeżdża Cyrk Staniewskich

Cyrk przyjechał! W tym okrzyku mieści się wszystko: i zachwyt tłumów i śmiech rozbawionej dzieciarni i szmer podziwu i ognia huraganowy oklasków i cisza oczekiwania...

Cyrk Staniewskich, którego I oddział dziś na krótką tylko gościnę przyjeżdża z Warszawy do Poznania, występuje z premierą rewelacyjnego programu, który nie zawiedzie nadziei wielotysięcznych rzesz zwolenników cyrku.

Wspaniałe widowisko, składające się z 18 numerów, obfituje w szereg światowych atrakcyj, z trupami Chińczyków, Turków, Włochów i Hiszpanów na czele, a egzotyczna rewja z udziałem słoni, zebra, wielbłądów i małp olśni przepychem barw i bogactwem treści.

Cyrk przywozi ze sobą olbrzymi zwierzynek i wspaniałą grupę rasowych tresowanych koni.

Przedstawienia odbywać się będą na placu przy ul. Fran. Ratajczaka w olbrzymim wygodnym pomieszczeniu, widowiska na 3600 osób, własna orkiestra, własna stacja radiowa, najbardziej nowoczesne urządzenia techniczne najlepiej mówią o rozmiarach tego największego w Polsce przedsiębiorstwa widowiskowego.

Pierwsze przedstawienie w cyrku Staniewskich odbędzie się dziś o godz. 8.30 w., a więc — do widzenia na premierze!

KALENDARZYK

Piątek, 9 września 1932.

Słońce: wschód 5,16; — zachód 18,23; — długość dnia 13 godz. 7 min. Księżyc: wschód 16,32; — zachód 23,13; — po pierwszej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka + 15 st. C., pogodnie, wiatr południowo-zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane

752 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 28 st. C., najniższa + 13 st. C.

Kal. rzek.: Georganjusz; jutro Mikołaj. Kal. słow.: Sobiebor; jutro Władysław.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Msza św. żałobna za duszę śp. Michalina Mościckiej** odbędzie się dnia 29-go września, a nie jak mylnie w wczorajszym numerze podano, dnia 9 września br.

— * **Sodalicia Panien Urzędniczek.** W niedzielę, 11 bm. o godz. 9 odbędzie się nabożeństwo w kaplicy sodal. u OO. Jezuitów. O godz. 19 zebranie wyborcze do zarządu na sali sodal.

WYKŁADY

— * **I. Wykład z cyklu: „Malarstwo polskie epoki klasycyzmu koniec 18-go w.”** odbędzie się w niedzielę, 11 i we wtorek, 13 bm. o godz. 12 w salach Muzeum Wielkopolskiego (Aleje Marcinkowskiego 9). — Wstęp 50 gr.

PODZIĘKOWANIA

— * **Członkom Koła rodzicielskiego XII szkoły pp.: Szymańskiej, Musielskiej, Geisingerowej** a przedewszystkiem p. Kurczewskiej za pełną oddania i bezinteresowną pracę na półkolonjach szkoły XII na Wildzie, za stałe, kilkogodzinne dyżury i opiekę w czasie posiłków, kąpieli i wycieczek przez 6 tygodni kolonijnych, składa serdeczne podziękowanie Kierowniczka szkoły XII.

— * **Z 26. szkoły powsz.** Składam serdeczne podziękowanie Szan. firmie Kreglewskiego w Poznaniu, która biednym dzieciom tutejszej szkoły ofiarowała w bieżącym roku szkolnym zupełnie bezinteresownie dużą ilość zeszytów. Szlachetnemu Ofiarodawcy serdeczne „Bóg zapłać!” (—) Gorgolewski, kier. szkoły.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Różaniec na Jasnej Górze.** W dn. 1 października wyrusza z Poznania pielgrzymka do Częstochowy, zorganizowana przez Związek Kobiet Pracujących. Kto pragnie w miesiącu różańca św. złożyć hołd Królowej Niebios na Jasnej Górze i przed cudownym obrazem odmówić koronkę na cześć Najświętszej Pani, niech popieszy zapisać się w biurze Związku Kobiet Pracujących, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 1, tel. 15-27. Wpisy przyjmuje się codziennie aż do dnia 15 września w godzinach od 9—15, w czwartki do godz. 18. — Opiata wynosi dla III klasy 14 złotych, dla II klasy 20 zł, która może przelać na P. K. O. nr. 200 368

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Ceny detaliczne nabiātu,** notowane w Poznaniu w handlu detalicznym w dniu 7 bm.: mleko niezbiernie 1 litr 0,24 zł, jaja 1 szt. 0,10 zł, twaróg 1 kg. 0,80 zł, masło solone 1 kg. 3,20 zł, niesolone 1 kg. 3,40—3,80 zł.

— * **Ze Stow. Pracowników Zaw. Straży Poż. m. Poznania.** W niedzielę, 11 bm. odbędzie się uroczysty obchód pierwszej rocznicy założenia Stowarzyszenia Strażaków miejskich. Uroczystość rozpocznie się

o godz. 9 mszą św. w kościele ks. ks. Salezjanów (Katarzynek), poczem odbędzie się uroczyste posiedzenie na sali posiedzeń Rady miejskiej. Po wyczerpaniu oficjalnej części programu, odbędzie się około godz. 12,30 na dziedzińcu głównego odwachu straży przy ul. Masztalarskiej popisy strażackie. Należy się spodziewać, że publiczność tłumnie podaży na ulicę Masztalarską, aby podziwiać zbliżającą się karłowatą wyczyną zuchów strażackich.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Samobójstwo.** Niejaka Marta Pusch, zamieszkała przy ul. Kolejowej 23, doniosła policji, iż maż jej Karol, urodzony w 1888 r., ewangelik, popełnił samobójstwo przez powieszenie się w szopie. W

Dla oczyszczenia krwi pije rano przez kilka dni z rzędu szklankę naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”. Zadać w aptekach i drogerjach. nw 5216

związku z tem doniesieniem przeprowadza policja dochodzenia. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Skuteczna oblawa.** W czasie urządzanej w dniu 8 bm. oblawy ujęła policja 26 kobiet, w tem 5 podejrzanych o uprawianie tajnego nierządu, a pozostaje o wykroczenie przepisów sanitarno-obywatelskich. (z)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— * **Gniezno.** (Powrót pułków.) W czwartek w godzinach południowych powróciły do Gniezna po 3-tygodniowej koncentracji 69 pułk piechoty oraz 17 p. a. l. Licznie zebrana publiczność przyjęła powracające pułki serdecznie.

— (Kurs kowalski.) W sobotę, dnia 1 października rb. rozpocznie się w Gnieźnie 3-miesięczny kurs kucia koni.

— (Kradzież.) Niejaki Florjan Jarzembowski z Gniezna skradł ze stojącego na ulicy Trzemeszkiej wozu Hurtowni Gnieźnieńskiej 25 paczek zapalek. Jarzembowskiemu zajęła się policja.

— (Dni Chopinowskie.) W Gnieźnie zawiązał się Komitet Dni Chopinowskich. Uroczystości odbędą się 8 i 9 października rb. Prezydium Komitetu tworzą pp.: ks. kan. Tłoczyński (prezes), Barciszewska żona prez. (skarbniczka) i Juraszek (sekretarz). (br.)

— * **Gostyń.** (Z Bractwa Kurkowego.) Podczas zniwonego strzelania Bractwa Kurkowego pierwszym zwycięzcą został p. Maksymilian Koliński. (z. st.)

— * **Grodzisk.** (Z Harcerstwa.) Bardzo żywotna I Drużyna Harcerska im. Tadeusza Kościuszki wykonała ostatnio przedstawienie sztuki „Maż z grzeczności”. Publiczność przybyła na przedstawienie licznie.

— (Kradzież.) Od niejakiego czasu był okradany piekarnik p. Kandulski. W czwartek złodziej wybrał się znów po zbożyc, lecz tym razem został spostrzeżony przez stróża. Sprawę skierowano do władz śledczych.

— (Sprzeniewierzenie.) W firmie Bracia Wieloch pracował pomocnik Kunc, który od dłuższego czasu popełniał oszu-

KRATKI SĄDOWE

Sprawcy głośnych włamań skazani - Zajęcie ze skazanym na sali sądowej

Dnia 11 marca b. r. dokonano do mieszkania inż. St. Latinka przy ul. Krasieńskiego 1 niezwykle celnego włamania. Sprawcy, chcąc dostać się do środka, wsunęli pomiędzy drzwi a futrynę łom i w ten sposób je wyważyli. Poza tem manipulowali oni przy zamku t. zw. koloboczekiem i obowiem. Dostawszy się do mieszkania w czasie nieobecności domowników, poczęli w niesłychany sposób grasować. Łup, jaki skradli, był znaczny, albowiem zabrali oni gotówkę, złote zegarki, obrączki, łańcuszki, broszki, bransoletki, medaljony, stare monety tureckie, serbskie, austriackie, srebro, srebrną papierośnicę, akcje, obligacje, dolarówki, losy, ubrania, bieliznę, pościel, likiery, sznury koralowe itd., ogólnej wartości 8000 zł.

Gdy gospodarze wrócili do domu, zastali mieszkanie w strasnym nieładzie. Natychmiast powiadomiono policję, która wzięła się energicznie do ujawnienia sprawców ciężkiej kradzieży. Przedewszystkiem w ręce policji wpadł niejaki Jan Kozłowski, u którego znaleziono materiał crepe georgette, 300 zł w gotówce i narzędzia, służące do włamania, m. in. łom, wytrychy, klucze patentowe itp. Nie ulegała wątpliwości, że Kozłowski był jednym ze sprawców kradzieży; osadzono go też w areszcie. Policja czyniła dalsze dochodzenia, w wyniku których ujęci zostali: Antoni Zieliński i jego kochanka Gertruda Dymek.

Nikt z aresztowanych do winy się nie przyznawał, choć sam poszkodowany rozpoznał wszystkie skradzione przedmioty, a poza tem u oskarżonego Kozłowskiego znaleziono patentowy klucz, będący własnością poszkodowanego.

Sprawą całą zajął się z kolei prokurator, a dziś sąd okręgowy. Na ławie

oskarżonych zasiadli wspomniani Kozłowski, Zieliński i Gertruda Dymek. Oskarżeni Kozłowski i Zieliński, którzy już kilkakrotnie byli karani, w dalszym ciągu w sposób natwny wypierają się winy. Zeznania ich jednak nie budzą najmniejszej wiarogodności. Oskarżona Dymek z cynizmem oświadcza, że obrączka zakwestjonowana jest jej własnością. Prokurator domagał się surowego ukarania włamywaczy.

Sąd po naradzie ogłosił wyrok, mocą którego Kozłowski i Zieliński zasądzeni zostali każdy na 3 i pół roku więzienia, a Gertruda Dymek za paserstwo na 6 miesięcy aresztu. Dymekównie sąd odczytał karę warunkową na przeciąg 3 lat.

W trakcie ogłaszania przez przewodniczącego dr. Japy motywów wyroku, oskarżony Kozłowski popadł w szal i począł na całe gardło krzyczeć i miotać się na wszystkie strony, biorąc do ręki krzesło. W tej chwili do furjanta doskoczyła policja i woźni, którzy go wyprowadzili ze sali rozpraw.

Izba karna sądu okręgowego w Poznaniu rozważała dziś sprawę wypróbowanych włamywaczy Jana Bilewskiego, Leona Heinze i Czesława Wleklika. Dokonali oni w kwietniu ub. r. włamania do kiosku przy Moście Teatralnym. Manipulacje te jednak zauważył stróż, gdy złodzieje, obladowani łupem, wyszli z kiosku, spowodował on aresztowanie Bilewskiego. Inni zdążyli zbiec. Wkrótce jednakże pozostali dwaj, Heinze i Wleklik, również zostali ujęci i osadzeni za krótkimi policyjniami. Dziś sprawa znalazła się przed sądem. Bilewski po przeprowadzonej rozprawie zasądzony został na 3 lata, Heinze i Wleklik każdy na 2 lata więzienia. (z)

— (Fabryka tytoniu nie będzie zamknięta.) Pogłoski o rzekomej zlikwidowaniu tutejszej Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych okazały się błędne. Tutejsze władze stwierdziły, że nie było i nie ma zamiaru zlikwidowania czy czasowego zamknięcia zakładów. (mk.)

— * **Margonin.** (Awanturniejszy żebak.) W ub. tygodniu przybył na podwórze rolnika Breitenbacha Wojciecha z Margoninie-wsi, proszący o jałmużnę niejaką Różański Walenty z Wągrówca. Różański domagał się jałmużny w postaci żyta. — Breitenbach chciał jednakże ofiarować proszącemu inną jałmużnę, której jednakże Różański nie chciał i obstawał przy swoim żądaniu. W związku z tem doszło do sprzeczki, w rezultacie której Różański uderzył Breitenbacha kijem w twarz. Zająście przyglądał się syn Breitenbacha, Klemens, który zauważywszy, że Różański uderzył ojca, podszedł do R. i uderzył go drągami w głowę tak nieszczęśliwie, że Różańskiemu pękła czaszka. Ciężko okaleczonego odstawiono do szpitala w Szamocinie.

— (Gdzie hasło „swój do swego?”) Wypada nam znów z przykrością zanotować smutne fakty popierania rzemieślników-Niemców, kosztem Polski przez poważne instytucje i osoby z Margonina. Kiedy wreszcie hasło „swój do swego” znajdzie zrozumienie w umysłach tych obywateli kresowego miasteczka?

— (Z życia Tow. Powstańców i Wojaków) Miesięczne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków zajął prezes ks. prob. Napiątek przy bardzo licznych udziałach członków Tegoroczne strzelanie półokręgowe o nagrodę wędrowną odbędzie się w niedzielę, dnia 18 września br. w Szamocinie. Ks. prob. Napiątek w dłuższym przemówieniu przedstawił zebranym cały przebieg uroczystości jubileuszowych w Częstochowie, podczas których wygłosił 3 kazania. Do komisji opieki nad grobami poległych wybrano drh. L. Rucińskiego i drh. M. Danielewicza.

— (Z Rady miejskiej.) Publiczne posiedzenie Rady miejskiej zajął p. burm. Rzeźnik. Sprawę poniesienia opłaty stemplowej od zamiany nieruchomości państwowej na gminną odroczone. Do rady nadzorczej publicznej szkoły dokształcającej wybrano z ramienia rady miejskiej: ks. prob. Napiątka i p. O. Rekowski oraz 3 pracodawców pp. J. Boruckiego, M. Chudzińskiego i J. Czajkowskiego. Sprawę przenoszenia sum budżetowych z pozycji na pozycje w ramach paragrafu w roku budżetowym 1932-33 uchwalono jednogłośnie. Ofertę Centrali Elektrycznej w Chodzieży w sprawie zelektryfikowania naszego miasta odroczone. (mh.)

— * **Mogilno.** (Uczciwy znalazca.) W dniu 29 sierpnia br. będąc w Mogilnie, p. Szepean Borkowski z Procyńa znalazł w Rynku sakiewkę z zawartością 160 zł gotówki oraz przekazami nadawczymi na sumę przeszło 8 tys. franków francuskich. Po przyjeździe do Gębicy oddał pieniądze w wójtostwie. Po zgubie zgłosił się pewien robotnik, który powrócił z Francji.

— (Wycieczka Młodych Polek.) W niedzielę urządziły Młode Polki wycieczkę do sąsiednich stowarzyszeń w Wieniu i Niestrannie. (mm.)

— * **Murowana Goślina.** (Z Bractwa Kurkowego.) W niedzielę, dnia 4 bm. urządziło tutejsze Bractwo Kurkowe swe doroczne żniwne strzelanie o godność króla żniwnego i o cenne premje. Zwycięzcą został p. St. Polcyn, I. rycerzem p. Fr. Karpiński, II — p. Fr. Pędziński. W strzelaniu o premje najlepszy wynik oraz I nagrodę zdobył p. Fr. Pędziński, II — p. St. Glaziński oraz III — p. H. Żurek.

— (Z Chóru Kościelnego.) W poniedziałek, dnia 5 bm. odbyło się na salce parafialnej nadzwyczajne walne zebranie Chóru Kościelnego pod wezwaniem św. Cecylii. Zebranie zajął prezes p. Konieczka, poczem przewodnictwo objął p. Bazyli. Po ożywionej dyskusji przystąpiono do uzupełnienia zarządu, w skład którego weszli pp.: prezes — Konieczka, zast. — Semmler, sekretarz — A. Nowakówna, zast. — Rynarzewska.

— (Pielgrzymka.) W niedzielę wyrusza pielgrzymka do Dąbrówki Kościelnej. Rano o godz. 4 odprowadzi ks. prob. Adamek mszę, poczem wyruszy przy dźwiękach miejscowej orkiestry „Harmonja”.

Związek Kobiet Pracujących organizuje pielgrzymkę do Częstochowy w dniu 1 października. Zgłoszenia i opłaty na przejazd należy skuteczniać u p. Papajewskiej. (wg.)

— * **Oborniki.** (Z Bractwa Kurkowego.) Ubiegłej niedzieli odbyło się strzelanie o godność króla żniwnego. Królem został p. Mieczysław Łukanowski, I. rycerzem p. Józef Neporty, II. — p. Narcyz Appolt.

— (Wycieczka.) W niedzielę, 4 bm. urządziło Stowarzyszenie Młodych Polek wycieczkę do pobliskiego Golaszyna i tam odbyło się w ochronce zebranie pod przewodnictwem ks. prob. Szymańskiego. Wycieczkę przyjmowali pp. Zarnowscy. (Kko.)

— * **Pobiedziska.** (Złodziej utracił nos.) W nocy włamano się do zagrody p. Kucharzyka Jana i skradziono średniej wielkości świnie. Gospodarz zbudzony szmerem, rzucił się w pogoń i doszło do szamotania się, podczas którego odgryzł złodziejowi czubek nosa. W ten sposób naznaczony przestępca został łatwo przez policję wysledzony i aresztowany; jest to Piotr oWdecki z Kocanowa.

— (Włamanie.) Do zabudowań gospodarza Liedtkego w Bocińcu włamali się złodzieje i skradli kury, kaczkę, jęczmień i ospe. Policja wykryła przestępców i sprawę skierowano do sądu.

— (Podwójna kradzież.) Nauczycielowi z Pruszcza p. Ryżyńskiemu Józefowi, będącemu w Poznaniu po pobory, skradziono w niewyjaśniony sposób całą gotówkę, tak, że mógł do domu wrócić dopiero w następnym dniu. Po powrocie ku przerażeniu swemu stwierdził, że właśnie teje nocy został i w mieszkaniu ograbiony. Skradziono mu wszelką odzież.

— * **Polajewo.** (Nieszczęśliwy wypadek.) P. Janina Garstecka z Krosina przy śrubowaniu nowozakupionej młockarni włożyła przez nieostrożność rękę w tryby i utraciła duży palec prawej ręki.

— (Kradzież.) Podczas zabawy S. M. P. Sierakówko skradli dotychczas nieznanego zлочyncy rower p. Rewersowi z Polajewa. (obo.)

— * **Stęszew.** (Ciężki wypadek.) W majątku Trzebaw pod Stęszewem w środe wieczorem 20-letni Jan Dopierała wyjechał razem z wóźnicą w pole. Krasobny koń nagle zatrzymał się i nie chciał ruszyć dalej. Dopierała zszedł z wozu i usiłował zmusić konia do ruszenia z miejsca. Koń wierzgał gwałtownie i dosięgnął kopytem Dopierała, trafiając go w brzuch. Nieszczęśliwy runął na ziemię i utracił przytomność. Przywołane Pogotowie Lekarskie 55-55 odwiezło go do szpitala miejskiego w Poznaniu. Stan Dopierały jest bardzo poważny (z.)

— * **Skalmierzyce Nowe.** (Nowy kościół.) Budujący się u nas kościół parafialny jest na ukończeniu. Poświęcenie nowego kościoła ma nastąpić w pierwszym połowie października rb. Budowę kościoła prowadzi budowniczy, p. Kołodziejczak z Ostrowa. (n.)

— * **Wronki.** (Z Sokola.) W niedzielę, 4 bm. tutejsze Tow. gimn. „Sokol” urządziło igrzyska, połączone z zawodami okręgowymi. Zjechało się 12 gniazd przynależnych do okręgu wronieckiego. Nagrody zdobyli druhowie: Mitrega Karol z Sierakowa, Piątek Bernard z Drawska, Wesółowska z Międzychodu, Grobelny z Peckowa, Nyga z Międzychodu i Napierała z Wroniek.

— (Strzelanie żniwne.) W strzelaniu żniwnem, urządzonym przez Bractwo Kurkowe w dniu 4 bm., godność mistrza zdobył p. Machowina Teofil. Pozatem nagrody zdobyli pp. Strzeszyński, Dąbrowski i Sroczyński.

— * **Szamotuły.** (Żniwne strzelanie.) W ubiegłą niedzielę odbyło się przy licznych udziałach członków Bractwa Kurkowego doroczne żniwne strzelanie. Zwycięzcą proklamowano prezesa Stron. Narodowego p. Edwarda Müllera, dalsze miejsca zajęli pp. Edward Karpiński i Kazimierz Jankowiak. Prezes p. Nowaczyński wręczył zwycięzcom nagrody. Poza wymienionymi otrzymali nagrody pp. Mazurkiewicz, Fengler, Mańczak Stanisław, Tschirner, Sokołowski, Nowaczyński, Bamber, Rybarczyk, Jankowiak, Kaniwski, Jarmakiewicz, Zamlewski, Poczekaj, Matysiak i Sujak. Wieczorem odbyła się zabawa taneczna.

— (Z życia Powst. i Woj.) Tutejsze Towarzystwo Powstańców i Wojaków zajęło w ostatnią niedzielę w strzelaniu zespołowym na jeździe związkowym w Poznaniu drugie miejsce. W niedzielę, 18 bm. obchodzą nasi Powstańcy uroczystość poświęcenia nowego sztandaru. (sc.)

— * **Ujście.** (Zmiany w policji.) Komendant tutejszego posterunku Policji Państwowej został przeniesiony na takie samo stanowisko do Miłosławia. Posterunek tutejszy objął z dniem 3 bm. komendant posterunku P. P. z Budzyna, p. Joachim Bethke.

— (Budowa wspinalni.) Na ostatniem zebraniu ochotniczej straży pożarnej uchwalono pobudować wspinalnię przy garażu straży, a nie na boisku, jak poprzednio projektowano.

— (Nowy dom.) Rolnik p. Franciszek Nowak zbudował dom jednopiętrowy z czterema mieszkaniami. Jedno z mieszkań zajęła kasa chorych dla swego zakładu fizykalnego. (um.)

— * **Zbąszyń.** (Zbąszyński lotnik górą!) Jak ostatnio donosiły pisma, w Londynie zdobyli pp. Skórzewscy nagrodę pilotów cywilnych, t. z. puhar punktualności. P. Skórzewski jest znany sportowcem, zamieszkały w swym majątku Perzyn pod Zbąszyniem.

— (Pożar.) W ub. wtorek o godz. 21 powstał w pobliżu Strzyżewie z niewyjaśnionych dotąd przyczyn pożar, którego pastwą padły budynki gospodarce rolnika Neugebauera. Dzięki energicznej akcji straży pożarnej zdołano pożar zlokalizować.

— (Turniej tenisowy.) Klub tenisowy w Zbąszyniu urządził w dniach 17 i 18 bm. turniej tenisowy dla panów o mistrzostwo kresów zachodnich z udziałem graczy z Nowego Tomysła, Wolsztyna, Grodziska i Zbąszynia. Turniej rozpoczął się w sobotę, 17 bm. o godz. 10 na kortach przy pl. Krakowskim. Zgłoszenia zawodników przyjmuje sekretarz klubu, p. Ludwik Zygalski, Zbąszyń, ul. Piłsudskiego 36 do dnia 12 bm. Wpisowe od gracza wynosi 2 zł.

— * **Żerków.** (Kradzież.) Szachmistrzowi p. Przygodzkiemu, który jest tu zatrudniony przy regulacji rzeki Lutyni i mieszka obecnie we Lgowie, skradziono w nocy na poniedziałek wszelką bieliznę i odzież. Złodzieje weszli do mieszkania przez okno. Szkoda wynosi około 400 zł. Sprawą zajęła się policja, która jest na tropie złodziei. (zl.)

Z Pomorza

— * **Grudziądz.** (Wielka kradzież.) W nocy na sobotę włamali się niewykryci dotąd złodzieje do „Drogerji Medycynalnej” przy ul. Grobowej (właśc. Edm. Nagórski) i skradli ze składnicy 25 aparatów fotograficznych, jeden wielki aparat kinematograficzny oraz rozmaite artykuły drogeryjne, wartości łącznie około 6000 zł. Włamywacze dostali się do składu przez podwórze, otworzywszy drzwi wytrychem. Poszkodowany wyznaczył 300 zł nagrody za wykrycie złodziei. (ski.)

— * **Nowe Miasto n. Drwęcą.** (Włamanie.) W nocy na 8 bm. w Nowem Miście nad Drwęcą dokonano włamania do kasy ekspedycji „Drwęca”. Rozpruto zapomocą raka kasę ogniotrwałą, skąd skradzio-

no weksle i gotówkę w sumie 1600 złotych. Pracowali tu rutynowani włamywacze, gdyż nie pozostawili żadnych śladów. (wd.)

— * **Starogard.** (List wartościowy zaginął.) W starogardzkim urzędzie pocztowym zaginął list wartościowy na 2000 zł. Jako silnie podejrzanego o dokonanie kradzieży aresztowano pewnego asystenta pocztowego.

— (Samobójstwo żony zabójcy.) W Dalwinie pod Tczewem popełniła samobójstwo przez otrucie się lizolem żona zabójcy Bielińskiego z Rywałdu pod Starogardem. Jak wiadomo, Bieliński został skazany za zabójstwo wiołoty w Rywałdzie na 8 lat ciężkiego więzienia, zaś jego żona na 2 lata więzienia.

— (Okradanie listów.) Aresztowano tu urzędnika pocztowego Ludwika Gładkowskiego, który przyznał się, że otwierał listy zagraniczne, z których wykradał dolary, marki i guldeny. Przy aresztowaniu znaleziono list z zawartością 10 mk. (as.)

— * **Wąbrzeźno.** (Groźny pożar.) W zabudowaniach wiościanina Orfima w Lipnicy wybuchł z nieustalonej dotąd przyczyny pożar, który zamienił w perzynę dom mieszkalny, stodołę z całkowitem zniszczeniem i stajnię, wyrządzając szkodę na sumę 30000 złotych. Poszkodowany był ubezpieczony. (x.)

Z Kaliskiego

— * **Ślupca.** (Pielgrzymka.) Na Jasną Górę wyruszyła z parafji w dniu 6 bm. pielgrzymka w liczbie ponad sto osób. Obywatelstwo m. Ślupcy w liczbie 2000 osób zgłaszało pielgrzymkę, uczestnicząc w nieszporach i pochodzie na dworzec.

— * **Zagórow.** (Sprawy społeczne.) — Straż pożarna tutejsza obchodzi na terenie Zagórowa „Tydzień przeciwpożarowy”, celem zebrania pieniędzy na swe potrzeby. Kilka osób dobrze myślących postarało się o urządzenie przedstawienia teatralnego na cele biblioteki miejskiej. Dziwna rzecz, że w obydwu wypadkach ludność bardzo niedostatecznie imprezy poparła.

Samopomoc w walce ze złodziejami

Świecie, 9. 9. (Tel. wł.) Z inicjatywy burmistrza Świecia p. Koska zebranie właścicieli domów, kupców i rzemieślników uchwalilo w związku z częstymi włamaniami i kradzieżami zorganizowanie samopomocy obywatelskiej w walce ze złodziejami. Organizację tej akcji powierzono magistratowi i specjalnie wybranej komisji. (wd)

Strach ma wielkie oczy...

W Toruniu było wczoraj wesoło

Z Torunia donosi (wd):

W nocy z czwartku na piątek 9 bm. do głównego komisariatu policji w Toruniu ktoś zatelefonował, że jacyś osobnicy, prawdopodobnie członkowie O. W. P. malują na chodnikach jakieś napisy „Zemsta was czeka”, czy coś w tym rodzaju. Natychmiast podniesiono na nogi całą policję i rozeszła ją po mieście w poszukiwaniu „sprawców”. Na ul. św. Jakuba istotnie napot-

kano trzech ludzi, zajętych malowaniem na chodniku jakiegoś napisu. — Sprowadzono ich do komisariatu. Okazało się, że był to kierownik kina „Lux” i dwaj robotnicy, którzy za pomocą szablonu namalowali w kilku punktach miasta na chodniku napis reklamowy filmu „Zemsta szejka”. Po spisaniu uprotokółu zatrzymanych zwolniono.

Historja ta wywołała w Toruniu dużą wesołość.

Uprawa tytoniu na Pomorzu

Produkt rolny, który się jeszcze oplaca — Tegoroczny sprzęt wynosi 15 tys. ctr.

Z Grudziądza donosi (ski):

Tegoroczny sprzęt tytoniu w rejonie pomorskim jest na ukończeniu; żniwo jest zadawalające pod każdym względem, ponieważ w czasie wegetacji i sprzętu tytoniu sprzyjały warunki klimatyczne.

Tegoroczny sprzęt oszacowany jest na około 15000 ctr. (12000 ctr. w roku ub.). Wyznaczony dla Pomorza kontyngent pod uprawę tytoniu wynosił ogółem 1400 morg; z morgi sprzątnięto przeciętnie 10—11 ctr. produktu. Jest to więc wynik, jakiego bodaj nie osiąga się w innych rejonach, nawet w południowej Polsce, gdzie uprawa tytoniu ma już swoją tradycję.

Rejon pomorski obejmuje narazie powiat grudziądzki i pięć powiatów przyległych. Zgłoszeń z dalszych okolic nie przyjęto, ponieważ wyznaczony kontyngent pokryty został w zupełności przez doświadczonych już plantatorów wymienionych powiatów, od których w miesiącu styczniu Urząd Wykupu Tytoniu w Grudziądzu produkt wykupuje, magazynując go w specjalnych budynkach. Hodowlą tytoniu trudnią się przeważnie mniejsi

gospodarze; na czele ze 160 morgami obszaru kroczy gmina Wielki Welcz pod Grudziądzem, gdzie 77 rolników zajmuje się jego uprawą. Majętność Wrocławki pow. chełmiński (właściciel p. Wojnowski) uprawia tyton na 120 morgach, a dzierżawca domeny państwowej p. Chelmicki w Szonowie pod Łasinem na 60 morgach. W majątkach, nastawionych na uprawę tytoniu w większych rozmiarach, wybudowano specjalne suszarnie liścia tytoniowego, niezależniąc się w ten sposób od pogody w okresie żniw.

Trzeba stwierdzić, że tyton jest obecnie prawie jedynym produktem rolnym, który plantatorom znaczne odrzuca dochody, to też liczba petentów o przyznanie kontyngentów pod jego uprawę wzrasta z każdym rokiem. Dotychczasowe doświadczenia otwierają w perspektywie możliwość dalszego rozwoju plantacji tego cennego produktu w rejonie pomorskim.

Dowiadujemy się przy tej okazji, że w magazynach grudziądzkich zdeponowano obecnie surowca zagranicznego i krajowego na sumę 20 milj. zł.

Wojna między Żydami kaliskimi

Żydzi zdemolowali swój dom modlitwy — Interwencja policji — Aresztowania

Z Kalisza donosi (mk):

Od dłuższego czasu w żydowskim domu modlitwy przy ulicy Złotej, róg Targowej, trwały zatargi i swady pomiędzy grupami Żydów na tle miejsca. Jedna grupa chciała zająć sale pierwszego piętra, gdy druga rościła sobie pretensje również do tych sal, przeznaczając dla pierwszej drugie piętro do modlitwy. Wreszcie sąd rabinacki do rozstrzygnięcia tę kwestję, przeznaczając do modlitwy dla Żydów z grupy „Aguda” drugie piętro. Zakłócano się wśród agudowców na tę wieść.

Kilku rozagitowanych żydków z „Agudy”, mszcząc się za taki sąd rabinacki, wpadło w dniu 7 bm. popołudniu do sal pierwszego piętra wspomnianego domu, demolując lokal, wybijając szyby i niszcząc stare księgi modlitwne i utensylja rytualne. W tym momencie rozgorzała pomiędzy kaliskimi Żydami wojna na dobre, gdyby nie interwencja policji, która bóje i zniszczeniu położyła kres, aresztując sprawców napadu. Kilku Żydów w dniu 8 bm. zostało przekazanych władzom sądowym.

Czy Europa przeniesie się do Afryki?

Na łamach prasy zagranicznej coraz częściej pisze się o wielkich możliwościach, jakie przedstawia Afryka dla Europejczyków, a nawet łączy się sprawę ekspansji europejskiej do Afryki z zagadnieniem kryzysu gospodarczego. Bertil Nyström, dyrektor Rady Społecznej w Sztokholmie, nie tak dawno ogłosił drukiem swój sensacyjny projekt przesiedlenia bezrobotnych na bezludzia Azji, Ameryki Południowej, a zwłaszcza Afryki, która liczy przeciętnie 5 mieszkańców na 1 kilometr kwadratowy, podczas gdy w Europie na tę samą przestrzeń przypada 46 mieszkańców.

W związku z ekspansją europejską do Afryki, czasopismo paryskie „La vie financière” przypomina, iż z wyjątkiem żelaza, węgla i fosforu wszystkie europejskie złoża mineralne są na wyczerpaniu i za lat 30 świecić będą pustkami. Zachodzi przeto potrzeba szukania nowych pokładów w miejscach niewyzyskanych dotychczas, a przedewszystkiem w Afryce.

Liczba Europejczyków, zamieszkujących Afrykę, wynosi ogółem 3.700.000 osób, z czego 3.400.000 przypada na Afrykę Północną, a zaledwie 300.000 na pozostałe przestrzenie Czarnego Łądu. Z wyjątkiem niziny, których warunki klimatyczne ciągle jeszcze stanowią niezwalzoną przeszkodę białego osadnictwa, istnieją w Afryce ogromne przestrzenie położone powyżej 1000 metrów i doskonale nadające się do zamieszkania dla Europejczyków. Do takich miejscowości zaliczyć należy przedewszystkiem kraje następujące: Uganda, Kenia, Tanganyka, Katanga, Mozambik, Rodezja i Angola. Gęstość zaludnienia tych krajów wynosi od 4 do 13 czarnych na 1 kilometr kwadratowy, a znakomita gleba i nadzwyczaj zdrowotne warunki klimatyczne w niczem nie ustępują ziemi i

klimatowi najgęściej zaludnionych europejskimi osadnikami krajów Ameryki czy Australji.

Szczególne zainteresowanie „afrykańską możliwością” wykazuje Italja. Oficjalny organ włoskiego ministerstwa kolonii „Oltremare” w nader gorących słowach zachęca czytelników do gromadnego opuszczenia Italji i do zakładania osad szczególnie w tym kraju Afryki, który nosi nazwę Tanganyjka. Jest to kraina o przestrzeni 967.000 km², a zatem przeszło półtora razy większa od Francji. Ludność Tanganyjki składa się z 4.350.000 czarnych, oraz z 10.000 Europejczyków, głównie Anglików i Niemców. Mandat nad tym krajem dźwiera chwilowo Anglicy, jednakże obywatelom państw należących do Ligi Narodów przysługują na terenie Tanganyjki jednakowe prawa. Dlatego też kolonizacja tego zakątka Afryki, zapoczątkowana przez Anglików, może być jednocześnie prowadzona przez Italję, która po pewnym czasie zażąda od Anglii mandatu, skoro tylko prześcignie liczbą swych osadników kolonizację brytyjską.

Obok Tanganyjki wymieniliamy powyżej inne płaskowzgorza afrykańskie, które doskonale nadają się do białego osadnictwa. Krainy te, wchodzące w skład kolonii angielskich, portugalskich, belgijskich i włoskich prawie w zupełności nie są zamieszkałe przez Europejczyków, chociaż przysłużyć należy, iż biała kolonizacja już się w nich rozpoczęła. Trudno odpowiedzieć na pytanie — kiedy i czy kiedykolwiek punkt ciężkości przeniesie się z Europy do Afryki, — w każdym jednak razie należy zaznaczyć raz jeszcze rosnące zainteresowanie Europejczyków różnymi narodowościami „możliwością Afryki” jako miejsca stałego zamieszkania. J. K.

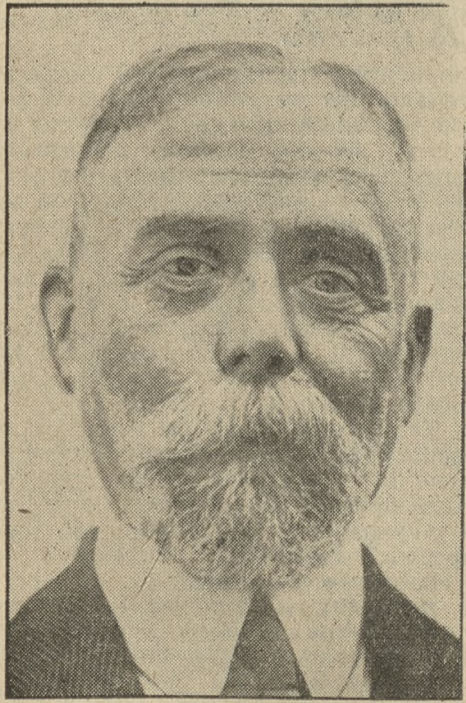
Licytacja skarbów sztuki po Kreugerze

Droгоценne przedmioty, meble starożytne, cyzelowane naczynia stołowe, jakie z wyszukaniem smakiem i subtelnością zmarły „król zapalek” zebrał w swych różnych luksusowo urządzonych pałacach zostaną wkrótce rozproszone po całym świecie. Donoszą bowiem ze Sztokholmu, że w najbliższych już dniach rozpocznie się licytacja wszystkiego, co należało do tego oszukańczego potentata finansowego. Najpiękniejsze przedmioty pójdą „pod młot” 16 bm. w galerji francusko-szwedzkiej w stolicy a m. im. cały zbiór obrazów, do którego należał Tenier Tintoretto, Sebastiano del Piombo, nie licząc sześć oryginalnych dzieł Rembrandta. Malarstwo francuskie — w zbiorach Kreugera przedstawiają obrazy Corota i Courbeta. Wśród rzeźb, najpiękniejszą jest sławne dzieło Rodina „Chodzący człowiek”.

Zbiór przedmiotów historycznych jest również nader bogaty. Zawiera m. im. tabakierkę подарowaną przez Napoleona marszałkowi Davoust, serwis do kawy, ofiarowany przez Marię Antoninę, królową Francji, szwedzkiemu szlachcicowi Ayl de Fersen i papierošnicę cara Mikołaja II z następującą dedykacją:

„Najukochańszemu Niky od jego matki — 6 maja 1889.”

Na stole licytacyjnym znajdują się następnie wspaniałe klejnoty, wśród których najbardziej droceniocnym przedmiotem jest kolja z 544 brylantów, 5 kolij pereł

Gilbert Parker, autor licznych powieści historycznych, zmarł obecnie w 69 roku życia. Parker brał żywy udział w życiu politycznym Anglii, przez szereg lat będąc posłem do parlamentu.

wschodnich i tysiące pierścionków, broszek i kolczyków starożytnego pochodzenia i nieocenionej wartości. Skarby te pozbiierał Kreuger za życia nie tylko dla własnego zadowolenia, lecz celem stworzenia sobie kapitału rezerwowego, z którego — w razie potrzeby — mógł być czerpać bez końca. Wiadomo już zresztą, że „król zapalek” miał zwyczaj zaskarbiać sobie przyjaźń i wdzięczność potrzebną mu do jego oszukańczych manipulacji wpływowymi osobistościami, pozwalając im wybierać sobie dowolnie to, co im przypało do smaku w nieocenionym jego skarbcu. S. F.

Chłopiec czy dziewczynka?

Intratny kawał 2 Amerykan w Chinach

Jak wiadomo, małżeństwa chińskie pragną mieć tylko synów, dzięki którym utrzymuje się ciągłość tradycji rodzinnej i urzeczywistnia kult przodków. Urodzenie córki uważane jest w Chinach nieledwie za karę boską.

Dwaj inżynierowie amerykańscy, zredukowani z fabryk i przymierający głodem na ulicach Pekinu, zamieścili we wszystkich gazetach chińskich ogłoszenie, zwiastujące cudowny wynalazek. Za dwa dolary meksykańskie sprzedają „eliksir”, którego użycie zapewnia kobiecie brzemiennej wydanie na świat dziecięcia płci męskiej. W razie gdyby działanie eliksiru zawiodło, „wynalazcy” gwarantują zwrot wyłożonej sumy wraz z dodaniem pewnej premji.

I w ciągu krótkiego czasu pomyslowi Amerykanie zrobili majątek. Wszystkie noworodki płci męskiej szły na ich rachunek, nieszczęśliwi zaś rodzice dziewczynki otrzymywali zwrot swych pieniędzy. Złotodajne przedsiębiorstwo rozwijałoby się zapewne dalej mimo kryzysu, gdyby nie zakaz władz nie położył mu kresu.

Czy rehabilitacja much?

Ostatni numer poważnego wydawnictwa amerykańskiego „The Scientific Monthly” zawiera raport lekarza dr. Baer’a, który w czasie wojny zaobserwował znamieny fakt. Oto pośród rannych ci zdrowieli szybciej, których rany, nieopatrzone bezpośrednio po przestrzale, zawierały jajka much. Larwy musze pochłaniały w danym wypadku martwą lub zgangrenowaną tkankę, nie naruszając przytem żywotnych i zdrowych komórek.

Po powrocie do kraju dr. Baer począł stosować na szeroką skalę larwy much, jako najlepszy środek na gojenie ran i wszelkiego rodzaju ropień, — nawet gruźliczych. W chwili obecnej istnieje w Stanach Zjednoczonych specjalne laboratorium entomologiczne, które zajmuje się produkowaniem larw muszyc w wielkiej ilości. „The June Scientific Monthly” zaznacza, iż wielu znakomitych lekarzy obu półkuli po zaznajomieniu się z nowym preparatem wyraziło przekonanie, iż larwy much stanowią najlepszy i niezastąpiony środek antyseptyczny do gojenia ran.

Oto uroczą sylwetką rasowego buldoga „Bonnie Sunstar”, który jest prawdziwym rekordzistą w zdobywaniu nagród; nie mniej niż 57 pierwszych nagród i wyróżnień uzyskał ten ekscentryczny przedstawiciel psiego rodu w północnej Anglii.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Lours” przed nadzorem.

Duże wrazenie wśród szerokich kół Warszawy wywołała wiadomość, że znane zakłady cukiernicze pod firmą „Lours” zwróciły się o nadzór sądowy.

Wina Fukiera na licytacji.

Wymowną charakterystyką sytuacji obecnej jest lista nowych licytacji, wyznaczonych przez komorników warszawskich. W bieżącym tygodniu przewidziane są między innymi: licytacja starych win ze słynnych piwnic Fukiera, datujących jeszcze z XIV wieku. Wina oszacowano na 14.000 złotych. Dalej ma być za podatki sprzedana cała stajnia koni wświeciwych hodowcy Peretjatkowicza i wreszcie zafantowane zostały rzeźby z pracowni znanego rzeźbiarza Kuny.

Złodziej w uniformie kol ejowym grasował w pociągach.

Od dłuższego już czasu grasował nieuchwytny złodziej w pociągach osobowych na szlaku Katowice — Piotrków i Katowice — Szczakowa, okradając podróżnych.

W tych dniach jednak złodziej został zdemaskowany i ujęty na stacji kolejowej w Częstochowie. Jest nim niejaki Stanisław Nowicki, mieszkaniec Częstochowy.

Nowicki grasował zazwyczaj w mundurze kolejowym, dzięki czemu nie zwracał na siebie zbytnej uwagi. Poza tem zaopatrzony był w legitymację pracowników kolejowych. Brunona Strzempki i Piotra Sudy z Katowic, które im skradł. Od aresztowanego Nowickiego odebrano wiele przedmiotów pochodzących z kradzieży, a między innymi i zegarek, który skradł Suddle wraz z legitymacją.

W mieszkaniu Nowickiego zatrzymano podczas przeprowadzanej tam rewizji, znanego złodzieja-włamawca, poszukiwanego przez sąd w Sosnowcu, Leona Skwarczyńskiego, przezwanego „Makówką”. Skwarczyński zaopatrzony był w cały komplet narzędzi złodziejskich.

„Makówkę” - Skwarczyńskiego przekazano do dyspozycji Wydziału śledczego P. P. w Sosnowcu.

Z Cechu cukierniczego

W ub. środę odbyło się w lokalu cukierni p. Fangrata przy Al. Marcinkowskiego, zebranie Cechu Mistrzów Cukierniczych. Obrady otworzył starszy cech p. Łuczak, witając licznie zgromadzonych członków, poczem dyrektor szkoły dokształcającej p. Stiller wygłosił referat dotyczący programu nauk w szkołach dokształcających. W nowym roku szkolnym specjalnie uwzględniony będzie zawód cukierniczy — przyczem czynione będą starania, ażeby uczniowie pod względem fachowym, otrzymali właściwe wykształcenie.

Po referacie zebrani zatwierdzili nominację p. Wicherskiego na nauczyciela w zawodzie cukierniczym, poczem przyjęto na członka p. Wietrzego. Poruszono też sprawę bezrobocia, które szczególnie boleśnie dotyka czeladź cukiernicza. Zgromadzeni postanowili na rzecz czeladzi specjalnie się opodatkować.

Starszy cech p. Łuczak referował następnie sprawę memoriału, wysłanego do Izby Skarbowej, a omawiającego różne kwestje podatkowe. W tej sprawie przemawiali pp.: Wawrzyński, Fangrat, Pawlarczyk, Rączyński, Całka i inni. Po załatwieniu spraw wewnętrzno-organizacyjnych zamknięto posiedzenie. (z)

SPORT

Wspaniałe zawody

Niepowszednie emocje szykuje wszystkim „Warta” na swym jubileuszowym czwórmecz.

Powtórzeniem mistrzostw Polski w skoncentrowanej formie nazwać można niedzielny czwórmecz „Warty”. W dwugodzinnej rewji niemal kompletnie „asów” lekkiej atletyki polskiej, ujrzymy cały program mistrzostw Polski za wyjątkiem biegu na 10.000 m., trójskoku i rzutu młotem. Dziewięć biegów, trzy skoki i trzy rzuty wywołają nieustanny ruch na boisku „Warty” i niewątpliwie publiczność wyniesie z meczu jak najlepsze wrażenia.

Walka we wszystkich konkurencjach zapowiada się bardzo zacięta od startu do mety. „AZS” występuje ze swoim olimpijczykiem Pławczykiem, Kostrzewskim, Kuźmickim, Trojanowskim, Millerem, Koźlickim i Jaworskim na czele; barw „Cracovii” bronią p. i.: Nowak, Nowosielski, Drozdowski, Piałka i Buchala; „Stadion” wystawia m. i.: Czysta, Rzepuska, Harlika, i Zajązsa, Wreszcie z zawodników „Warty” wymienić należy olimpijczyka Heljasza, Biniakowskiego, Adamczaka, Mikruta, Lesickiego i Robińskiego.

Już same te nazwiska czołowych reprezentantów lekkiej atletyki polskiej gwarantują wspaniałe przebieg zawodów i szereg niecodziennych emocji. Również pozostali lekkoatleci reprezentują dobrą klasę polską.

Heljasz, nie uprzedzając nikogo, wrócił w czwartek o godz. 19.30, podczas gdy kole-dzy oczekiwali go o północy.

Przypominamy że mecz rozpoczyna się w niedzielę o godz. 15.30. Bilety nabywać można w przedsprzedaży w firmie „Came-ra” i sekretarjacie „Warty”.

Ciężka atletyka

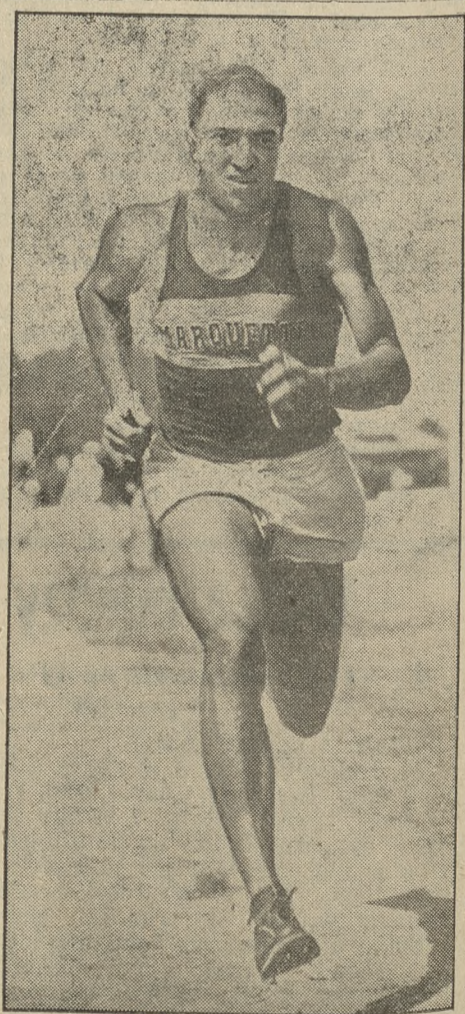
Zawody zapaśnicze K. S. „HCP” — „Sokol” odbędą się w sobotę o godz. 20 w hali na boisku „Sokola”. Zapowiadają się one bardzo interesująco, gdyż drużyna „HCP” jest mistrzem Poznania, zaś „Sokol” wystąpi w wzmocnionym składzie: Gleszczyński, Gorączniak, Głowacki, Rochowski, Gąsowski i Lewandowski.

Tennis

Mistrzostwa U. S. A. doprowadzono już do półfinałów, w których jako jedyny Europejczyk znajduje się Cochet, który w ćwierćfinale pokonał Shieldsa 4:6, 6:3, 6:4, 6:0. Inne wyniki ćwierćfinałowe: Vines i Stoeffen 6:3, 7:5, 6:4, Allison i Wood 5:7, 6:3, 6:2, 6:4, Sutter i Lott 10:8, 6:0, 6:0.

Życie organizacyjne

Z K. S. „Warta”. W tych dniach odbyło się w sekretarjacie pod przewodnictwem p. dyr. Grandkowskiego zebranie kuratorium klubu. Na przewodniczącego wybrano jednogłośnie p. radcę Wybieralskiego. Prezes klubu p. Kuczyk wygłosił referat na temat obecnego położenia „Warty”. W dyskusji nad referatem zebrani brali żywy udział, okazując zainteresowanie sprawami najwybitniejszego klubu sportowego Poznania.

Murzyn Metcalfe, jeden z najszybszych ludzi świata, wyróżnił się już na olimpiadzie, a obecnie uzyskał na zawodach w Toronto nieprawdopodobny czas 19.8 s. na 220 jardów.

25-ta Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnięcia 5-tej klasy wylosowano wygrane następujące:
 20.000 zł. na nr. 142884.
 15.000 zł. na nr. 144705.
 Po 10.000 zł. na nr. nr.: 39976 63605
 Po 5.000 zł. na nr. nr.: 91896 105062
 151053.
 Po 3.000 zł. na nr. nr.: 57090 59558 125104
 130929 139084 141082.
 Po 2.000 zł. na nr. nr.: 9532 12004 52894
 7285 96224 102872 114980 119829 122907
 132100 132748 137589 143295 153481.
 Po 1.000 zł. na nr. nr.: 3059 4446 5593
 7211 15538 23715 26685 26838 27481 31694
 43462 51545 55608 66431 65379 67766 69711
 71413 76421 85153 92436 93145 96058 96363
 97366 99921 103814 107237 109759 123291
 123289 128756 130780 132308 132672 137877
 143167 145279 156485 157551.

Po 250 złotych na numery:

128 32 200 02 383 441 536 718 25 48 76 89
 99 838 920 57 60 1085 86 131 216 313 43 437
 623 36 717 81 800 99 961 2037 142 246 315 24
 429 52 56 504 78 80 664 71 827 55 3004 56 184
 94 204 386 400 28 506 69 80 613 773 813 84 909
 84 87 406 85 111 31 262 684 99 747 806 935 45
 74 5106 46 280 315 54 453 83 511 74 718 44 818
 80 84 908 46 6036 45 49 223 82 476 504 15 29
 70 703 703 05 949 61 88 7151 208 348 65 481
 640 645 71 932 8073 99 102 222 24 362 458 561
 47 520 54 75 817 47 994 9093 110 253 80 384
 871 625 675 702 21 880 905 10024 55 108 288
 429 76 519 74 662 66 753 11333 418 20 550 68
 632 49 837 12172 241 59 66 354 71 83 592 637
 64 86 832 46 940 13001 73 224 28 399 490 560
 94 630 766 800 45 941 14035 36 45 121 281
 531 603 51 15044 141 222 93 484 587 652 751 55
 87 857 16197 440 542 98 624 732 89 17007 183
 84 91 207 41 62 93 445 75 678 807 997 18123 45
 254 340 557 636 758 81 911 69 19097 155 437
 670 967 20173 330 68 566 74 633 86 92 706 56
 61 80 824 942 21050 60 178 80 238 478 502 15
 36 99 611 802 17 948 22016 63 118 254 415 63
 588 608 24 29 43 67 71 716 76 834 64 23024 34
 55 207 307 80 742 76 895 954 24019 21 36 177
 378 459 91 647 80 02 29 62 994 25016 60 73 131
 96 338 403 39 595 820 47 901 93 26046 80 111
 75 88 251 67 319 420 36 599 636 700 954 27099
 103 76 204 53 69 399 436 41 85 582 777 96 940
 28017 241 75 80 328 38 48 78 94 98 553 803 970
 28060 132 298 397 98 643 703 17 38 932.

30142 275 318 63 97 455 614 718 54 835 937
 31023 96 121 75 309 672 794 843 32171 344 87
 425 52 700 45 878 82 948 33043 68 218 358 61
 461 590 766 34071 81 235 38 392 404 24 78 582
 613 25 58 67 778 801 08 55 956 87 35025 33 389
 410 22 522 48 655 65 778 852 76 926 50 36014
 62 103 12 25 50 98 383 429 525 44 682 710 827
 955 59 37002 94 161 243 53 54 56 71 85 538 77
 87 88 627 860 936 38065 225 410 655 72 94 729
 829 80 81 39006 54 178 237 48 411 505 08 32 603
 23 36 98 712 871 40011 24 262 415 24 573 610
 900 25 41020 36 65 121 35 38 214 29 356 524
 632 66 71 88 793 930 79 42072 109 209 340 456
 501 09 75 716 54 931 43004 575 81 659 93 788
 878 969 44006 33 47 113 223 45 83 400 510 98
 682 720 94 832 946 55 45261 79 317 464 546 48
 823 69 46026 35 67 151 68 383 583 659 64 714
 869 94 974 47045 64 97 138 221 316 26 592 658
 772 920 87 48311 35 403 518 45 61 66 624 42 756
 86 913 49107 15 230 58 382 559 89 754 56 77
 50079 243 51 71 377 431 60 576 749 63 936 43
 51031 61 132 79 353 55 62 88 414 75 548 58 648
 307 55 958 52106 11 202 04 70 310 65 85 96
 429 518 69 729 37 854 56 908 53007 31 118 78
 219 35 343 52 464 85 608 26 33 38 54 80 710 87
 306 22 902 54202 51 76 81 368 89 434 610 704
 90 858 991 55031 36 104 284 341 474 91 527
 618 99 729 46 810 24 65 76 82 85 955 79 56087
 103 85 242 361 96 535 39 48 61 608 14 62 83 750
 826 902 30 57089 117 19 235 90 98 394 422 36
 49 556 602 15 736 815 22 53 71 58011 21 134
 63 84 349 73 74 408 30 525 45 622 39 792 857
 78 79 961 59016 41 128 41 93 201 562 99 673
 770 75 871 900 32 88.

60041 63 294 96 311 55 423 27 69 74 545
 76 610 24 25 746 82 926 61007 108 24 234 74
 359 456 558 647 73 701 68 85 891 62034 132 68
 74 354 417 52 531 60 705 64 808 63 66 63033
 57 58 133 38 83 94 206 79 464 72 81 555 605 6
 833 65 82 916 64082 152 53 85 92 202 37 306
 31 60 73 460 597 607 24 93 710 13 842 79 80
 932 33 65341 78 403 16 30 42 48 619 711 67 71
 964 66000 143 62 71 95 245 64 408 41 59 77
 99 510 834 51 67004 29 113 45 74 271 309 21
 71 456 71 545 94 642 87 99 725 30 37 922 59
 66118 74 267 437 46 57 523 615 730 67 807 31
 45 89 926 69018 90 233 78 304 427 52 64 555 72
 899 958 88 70014 20 73 74 107 36 205 35 96 339
 75 499 513 84 674 774 855 939 71027 39 88 399
 411 509 10 16 600 84 72028 85 480 97 574 668
 92 73074 105 340 476 541 654 60 716 97 984
 74016 40 102 245 72 356 519 75 704 9 84 867
 955 75047 52 112 72 200 73 376 506 666 776 808
 53 85 933 37 76058 63 129 40 59 263 442 557
 65 609 45 72 708 50 87 891 97 902 7 2 49 53 55
 77000 14 46 54 71 135 64 78 88 219 306 501
 33 63 93 666 824 943 82 78142 311 13 66 78 83
 433 66 501 96 622 49 58 84 775 927 79073 233
 52 97 310 65 86 504 9 62 710 53 74 91 835 944
 47 80021 24 37 64 131 259 78 351 83 502 61 670
 89 91 736 79 823 50 68 933 36 55 81077 118 211
 301 592 636 725 85 86 824 98 99 900 86 82063
 130 52 76 78 95 99 223 393 415 90 580 94 95
 60 738 45 54 839 92 83052 141 203 97 471 533
 42 65 78 79 88 722 43 904 84179 331 39 94 401
 73 503 6 13 23 605 703 27 829 63 947 85251 51
 55 84 99 387 407 22 581 716 89 990 86094 108
 86 98 202 4 7 19 51 319 58 63 430 39 516 611
 848 901 91 87017 36 70 180 268 74 310 85 551
 85 614 17 86 889 916 88065 147 220 315 95 96
 459 558 627 37 57 88 711 17 40 817 87 90 956
 89085 111 28 61 244 447 556 93 620 31 39 86
 758 83 809 77 78.

90032 47 87 182 344 445 514 66 95 708 22 96
 841 934 75 96 91099 114 201 56 353 55 435 621
 43 58 95 727 96 811 21 90 938 49 68 92020 164
 261 64 65 76 83 91 98 336 61 458 76 502 24 45
 782 816 938 81 93027 89 119 58 226 65 81 327
 486 92 520 312 710 800 08 55 56 83 955 54016
 81 94 196 333 67 86 423 622 37 721 920 23 95054
 122 220 70 304 10 19 84 412 30 563 69 616 28

89 737 98 875 92 96064 283 98 316 96 86 627
 735 72 853 87 97021 42 59 61 83 153 269 344
 47 422 76 84 631 744 90 863 98134 35 47 215
 80 87 308 420 55 535 60 825 53 64 92 99 930
 99020 30 77 143 351 464 99 546 66 89 792 854
 965 73 100007 69 110 215 42 433 540 41 66 679
 99 765 84 847 901 76 101120 26 48 59 94 394 472
 636 709 84 849 57 928 70 77 102202 09 54 352
 422 85 506 26 48 83 652 745 57 852 64 90 935
 103057 65 271 87 535 678 749 800 11 948 62
 104028 82 119 50 274 334 44 761 807 19 41 67
 953 105117 21 261 92 307 65 80 427 40 515 81
 605 30 960 98 106003 20 26 30 39 58 137 93 274
 88 97 340 49 69 88 401 15 541 67 833 107033 62
 73 85 125 51 290 62 405 532 600 705 44 53 877
 941 53 108019 38 99 203 86 303 15 39 53 56 450
 71 77 98 500 19 69 634 784 92 823 988 109005
 107 57 63 321 72 88 530 60 641 701 837 918 61
 110002 76 113 75 208 40 69 76 338 73 438 43
 66 70 524 95 625 57 91 701 23 24 876 983 111091
 104 18 54 53 71 207 82 307 476 84 610 45 864
 69 92 963 90 112034 61 84 95 111 35 43 223 37
 43 491 523 47 616 59 81 798 811 65 113031 99
 206 354 513 916 60 114030 181 426 534 40 65
 640 709 15 866 73 80 115064 98 100 208 65 67
 332 44 76 437 44 88 568 76 632 60 875 948 53
 116123 87 87 91 408 75 508 40 701 60 74 99 804
 73 974 117033 45 69 115 34 210 79 98 358 477
 86 525 35 67 755 90 94 805 64 83 909 96 118019
 22 35 128 236 39 70 87 409 77 655 737 843 80
 966 119036 68 181 356 97 321 442 504 22 601
 29 747 976.

120140 86 215 62 369 400 26 35 552 666 96
 722 841 99 941 121042 60 63 89 208 376 89 430
 74 529 70 698 84 733 838 979 82 122154 58 90
 95 261 319 79 448 513 27 709 39 49 73 838 942
 45 12021 98 130 62 242 65 323 463 543 95 654
 67 712 46 94 816 29 124202 311 27 91 530 53
 666 746 76 859 999 125157 228 40 70 96 319 22
 80 446 71 96 537 609 82 708 99 976 126002 58
 181 219 393 633 34 47 701 75 918 127003 36 270
 355 72 487 506 26 58 69 846 917 128035 76 203
 29 63 366 402 531 663 91 761 91 95 967 129289
 555 92 608 72 93 793 862 926 130261 78 301 08
 58 437 503 07 713 806 50 910 26 131015 30 115
 45 94 268 70 92 349 476 656 704 817 50 60 73
 916 132004 157 73 205 23 55 99 600 09 55 913
 133065 135 76 87 209 21 85 373 97 436 51 546
 65 641 58 724 945 134096 105 29 44 95 375 88
 481 546 91 709 61 840 60 64 932 71.

135036 66 113 24 49 224 49 321 84 432 74
 76 96 521 735 64 68 818 45 74 91 136032 95 97
 119 225 74 437 96 699 72 98 88 359 85 97 935
 137041 186 353 67 77 92 476 511 39 77 85 649
 53 754 817 37 932 83 133226 31 32 553 683 849
 917 34 139042 67 138 239 325 423 519 651 88
 775 840 930 42 79 83 140021 67 89 106 54 63 80
 200 90 315 67 475 527 672 701 05 94 818 25 62
 75 99 924 32 79 141041 45 76 77 148 211 27 301
 45 574 680 92 771 892 142137 52 216 18 480 515
 30 56 681 739 99 870 89 978 79 143015 49 150
 82 83 85 301 65 529 58 646 748 914 144068 69
 178 226 302 07 10 61 98 418 28 90 507 90 98
 721 73 946 64 145151 67 244 58 82 302 64 469
 521 707 77 883 86 903 68 146007 15 17 53 88
 123 26 45 204 71 342 89 402 22 31 91 529 50
 649 75 728 71 90 941 67 77 147042 52 78 136 53
 404 06 577 78 647 706 84 90 805 62 965 148027
 240 48 346 68 89 471 92 570 661 83 716 37 80
 99 825 67 932 149082 116 273 323 417 550 875
 80 87.

150036 58 69 78 114 208 73 86 386 89 440
 53 67 526 42 80 646 61 759 871 950 115119 208
 16 23 47 95 316 53 419 47 53 72 516 17 53 63
 92 696 708 58 60 94 801 929 32 74 152081 91
 131 235 47 304 33 426 37 507 17 58 80 615 53
 66 82 757 804 976 153058 130 75 296 99 335
 432 568 602 13 51 776 78 826 37 39 50 59 90
 956 82 154064 72 364 544 633 809 29 906 155013
 30 111 96 248 317 577 92 628 35 63 70 156052
 157 212 16 19 63 552 660 62 825 907 64 78
 157054 57 142 232 46 57 335 501 52 64 77 79
 620 42 731 69 85 812 49 927 55 158141 299 324
 29 412 81 515 23 56 95 614 43 46 59 756 804
 51 957 159060 170 207 42 84 432 501 2 19 682
 707 41 44 46 853 908

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— Kaczkę Poznań. Gwarancje wątpliwe. Radzimy nie pożyczać. (K.)

RADJO

Programy radiofonijne:
 Sobota, dnia 10 września 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 12.10 (Warszawa);
 godz. 13.05 koncert gramof.; godz. 14.00
 giełda pieniężna; godz. 17.00 koncert; godz.
 18.20 utwory muzyki klasycznej w wyk. M.
 Szrajberówny (skrzypce); godz. 19.50 odczyt
 z cyklu o dziennikarstwie; godz. 19.05
 gawęda reporterska; godz. 19.35 (W); godz.
 19.45 płyty gramof.; godz. 19.58 sygnał cza-
 su; godz. 20.00 (W); godz. 21.55 sygnał cza-
 su, kom.; godz. 22.05 (W); godz. 22.40 ko-
 munikaty; godz. 22.50 — 24.00 muzyka ta-
 neczna z cukierni „Polonia”.
 Warszawa (1412 m) godz. 12.45 muzyka
 z płyt; godz. 13.35 muzyka z płyt; godzina
 15.10 muzyka z płyt; godz. 15.40 słuchow-
 sko dla dzieci pt. „Wieszczka lalka” w/g
 M. Arzowej; godz. 16.05 muzyka z płyt;
 godz. 16.40 „Przebieg wydawnictw peri-
 odycznych”; godz. 17.00 koncert popularny;
 godz. 18.00 „Styl naszej epoki” — wygl. dr.
 Feliksa Burdecki; godz. 18.20 muzyka ta-
 neczna; godz. 19.35 prasowy dziennik ra-
 djowy; godz. 19.45 „Bieżące wiadomości
 rolnicze”; godz. 20.00 muzyka lekka w wyk.
 orkiestry Filharmonji Warsz. pod dyr. Sta-
 nislawa Nawrota, Lidji Piżemskiej (śpiew),
 Jana Główniewskiego (flet); godz. 20.55
 „Na widokregru”; godz. 21.50 dodatek do
 prasowego dziennika radiowego; godzina
 22.05 koncert Chopinowski w wyk. Leona
 Boruńskiego; godz. 22.40 wiadomości spor-
 towe; godz. 22.50 muzyka taneczna.
 Programy zagraniczne: Koenigswuster-
 hausen (1635 m) 20.00 wesoly wieczór, 22.20
 koncert nocny: Budapeszt (550 m) 20.30

wesoly wieczór, 22.30 muzyka cygańska;
 Wiedeń (516 m) 20.00 wieczór rozmaitości
 — śpiew i muzyka; Praga (488 m) 20.00 do
 24.00 kabaret; Beromunster (459 m) 19.45
 „Wesoly wieśniak” opt. Falla; Rzym (441
 m) 20.45 wieczór Ponchielliego.

Niedziela, dnia 11 września 1932 r.
 Poznań (335 m) godz. 10.05 bicie dzwo-
 nów i nabożeństwo z katedry poznańskiej,
 kazanie wygl. ks. dyr. Michałowicz; godz.
 12.05 odczyt roln. pt. „O żółticy, ciekawej
 przybłądźcie z Peru, chwaście niebezpiecz-
 nym, a lekkomyślnie lekceważonym (wygl.
 dr. inż. Jakowski); godz. 12.25 „Ku racjona-
 lizacji produkcji sadowniczej w Polsce”
 (wygl. p. Jan Kosmol); godz. 12.45 wykład
 dla gospodyń pt. „Kiszenie kapusty, ogór-
 ków i grzybów (wygl. p. Marjia Hinżów-
 na); godz. 13.05 koncert gramof.; godz. 17.00
 (W); godz. 18.00 koncert solistów; wyk.:
 Ada Kamińska (sopran), Karol Urbanowicz,
 art. op. (bas); godz. 19.00 interludjum z
 płyt; godz. 19.35 płyty gramof.; godz. 19.58
 sygnał czasu; godz. 20.00 (W); godz. 20.50
 (W); godz. 21.05 (W); godz. 2

W środę, dnia 7 września 1932 r., o godz. 3 rano, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż i zięć, ś. p.

Maksymilian Żoldakiewicz

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, o godz. 4.30 po południu, z kostnicy cmentarnej w Górczynie.

zw 15 834/5

Ciężko strapione
żona i teściowa.

Dnia 7 września, zmarł, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz kochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Wojciech Miguła

przeżywszy lat 73. Pogrzeb odbędzie się dnia 10 września 1932 r., o godzinie 10, z kościoła parafji Doruchów.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.

Doruchów, Poznań, Starołęka, Kępno, Toruń.

zw 15 833

W środę, dnia 7 września 1932 r., odszedł w zaświaty, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Maksymilian Żoldakiewicz

W Zmarłym żegnamy długoletniego współpracownika technicznego zakładu naszego, który odznaczał się rzadko dziś spotykanym umiłowaniem swego zawodu i pracowitością. Jego pogodne usposobienie i prawość charakteru zjednały Mu sympatje i uznanie wśród przełożonych i kolegów.

Niech odpoczywa w pokoju!

Drukarnia Polska Sp. Akc.
w Poznaniu.

W piątek, dnia 9. b. m., o godz. 5.45, zmarł po dłuższych cierpieniach, mój długoletni urzędnik, ś. p.

Henryk Miński

w 29 roku życia. Rozstanie się z Nim sprawia mi wielką przykrość. Jego gorliwa i sumienna współpraca oraz szlachetny charakter pozostaną mi na zawsze w pamięci.

Roman Nitsche

dw 1112

tartaki i fabryka maszyn, Nowy Tomyśl.

Kancelaria adwokacka

na prowincji od zaraz do objęcia. Kto udzieli informacji, wskaże administracja Kurjera Pozn. zw 15 837

Poszukujemy

rutynowanej stenotypistki

władającej językiem polskim i niemieckim ze znajomością angielskiego.

Standard Bacon, Sp. z o. p., Swiecie n/W.
zw 15 841

Dnia 7 września 1932 r., zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Maksymilian Żoldakiewicz

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 10. bm., o godz. 18.30, z kostnicy cmentarnej w Górczynie. O liczny udział członków w pogrzebie prosi

Towarzystwo Młodych Przemysłowców w Poznaniu. zw 15 844/5

Wypadek 260

Wszystkim Krewnym, Przyjaciołom i Znajomym, w szczególności zaś Przewielebnemu Duchowieństwu, Zarządowi Stow Kupców branży żelaznej, Kołu Śpiew „Halka” i Tow gimn. „Sokół” w Jeżycach, za oddanie ostatniej przysługi drogiemu naszemu Zmarłemu, ś. p.

Łucjanowi Wojciechowskiemu

oraz za tak liczne dowody szczerego współczucia, wieńce, składa z głębi płynące

Bóg zapłać!

Władysław Wojciechowski z siostrą.

rw 15 840

SZKOŁA PIELEGNIAREK SPOŁECZNYCH OKRĘGOWEGO ZWIĄZKU KAS CHORYCH W POZNANIU

ma jeszcze kilka miejsc wolnych. Zgłoszenia do dnia 20 września r. b. na kurs jesienny w Dyr. Szkoły przy ul. Noskowskiego 1. Kurs 2-letni. Internat przy Szkole. Cenzus naukowy co najmniej 6 klas gimnazjalnych lub licealnych. Opłata miesięczna 120 zł. zw 15 832

Uczeń

z ukończoną szkołą handlową potrzebny do branży tapet. Zgłoszenia z życzysem do Kurjera Poznańskiego pod zw 15 839

Wszelkie prace pomiarowe

parcelacje, pomiary miejskie, plany sytuacyjne — wykonuje **M. Kuźnicki, mierniczy przysięgły Kręta 7 parter** telefon 5373 zw 15 705 telefon 5373

PRZETARG

Dyrekcja Cel w Poznaniu ogłasza przetarg zamknięty na dostawę

54 000 kg. węgla górnośląskiego i 20 m³ drzewa opałowego w szczapach,

którego odbiór nastąpi na odwołanie w trzech partjach do końca rb.

Oferty zamknięte i zalakowane z napisem „Oferta na dostawę opału”, które winny zawierać ceny franko dom, łącznie z zwózką i złożeniem do piwnicy, należy przesyłać do Dyrekcji Cel, Aleje Marcinkowskiego 31 do dnia 20 września rb. Oferty nie odpowiadające warunkom nie będą rozpatrywane. Zastrzega się wolny wybór oferty. nw 5099

W sprawie upadłościowej nad majątkiem po ś. p. ks. Malińskim, na wniosek zawiadowcy masy, zwołuje się zebranie wierzycieli na dzień 14 września 1932 r., godz. 10, w gmachu tut. Sądu, pokój 29; 1) celem odebrania sprawozdania z dotychczasowego zarządu masą oraz wyniku rewizji ksiąg, 2) ustalenia dodatkowo zgłoszonych wierzytelności, 3) celem dokonania uzupełniającego wyboru członków wydziału wierzycieli oraz 4) wysłuchanie zebrania wierzycieli co do wysokości wynagrodzenia dla członków wydziału wierzycieli. Poznań, dnia 29 sierpnia 1932 r. Sąd Grodzki II a. nw 5100

Magistrat st. m. Poznania ogłasza niniejszem przetarg na wykonanie kanału na wodę deszczową w ul. Chlebowej (267 mb.). Bliższe informacje i podkłady ofertowe za opłatą 3 zł można otrzymać w Ratuszu, pokój 33. Otwarcie ofert nastąpi dnia 13. 9. 1932 r., o godz. 9 w pokoju 33. nw 5226/7 **Magistrat VII.**

1-a jęczmień browarniany

dużoziarnisty, suchy towar, zakupyjemy od producentów wprost za gotówkę. Zgłoszenia pod dw 1109 do „Kurjera Poznańskiego”.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
1 t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Maszynę
pisania Adler mało używaną. nader korzystnie. Marcin 18. „Poradnik”. zw 97 720

Place
pod budowę od 50 gr sprzedaje Sp. Bud. Parc. Marsz. Focha 99. zw 97 209

Limuzynę
„Citroen” tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zw 97 386

Od 25 gr metr
największy wybór parcel miejskich, podmiejskich ornych, zalesionych. Kredyt budowa „De-Ka-Ha” Marcinkowskiego 13. zw 96 555

Gramofony-Mechanizmy

Reparacje
najtaniej F. Balon. Woźna 12. — Płyty gramofonowe — nowe od 95 groszy. Pw 4 164-38.8. mieszkani, 8.

Skład
kawy, cukrów, towarem sprzedam 2 600. w tem 6 miesięcy dzierżawy. Adres wskaże Kurjer Poznański zw 97 287

Dom
położony przy rynku w Wągrowcu z 2 składami na sprzedaż. Informacje: Praska. Wągrowiec. Pocztowa 5 zw 97 434

Kantówka
40 laty 10 gr metr. Rynek Łazarzki 17. zw 90 022

Naprawa
złotych wiecznych piór wszelkich systemów na oczekaniu zamiana stalówek — Specjalny skład wiecznych piór Józef Czosnowski Ratajczaka 2 Artykuły szkolne tanio. zw 91 305

Maszynę
do szycia sprzedam. Głobis 1 b. zw 97 595

Sprzedam
apteke realna na Pomorzu. — Gdzie? wskaże Kurjer Pozn. zw 96 247

Wózek
dziecięcy, dobrze utrzymany tanio. Wielkie Garbary 53. Lacherska. zw 97 592

Skład
towarów krótkich i bielizny, centrum sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zw 97 508

Tokarnia
do drzewa 2 dług. żelazna, nowa do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zw 97 522

Motor elektryczny
na prąd stały 2X220 volt 4 KM. korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zw 97 518

Stół
pokojowy krzesło szafa do rzeczy na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Pozn. zw 98 539

Urządzenie
składowe nowoczesne styl zakopiański nadające się na każdą branżę korzystnie. Emki. Dąbrowskiego 14-16. telefon 67-03. zw 97 561

Maszynę
(do fondantu) (pomady) robienia kupie. L. Śledziński, Poznań. Wroniecka 16 tel. 12 42. zw 97 467

Głębarka 3"
(Biegemaschine) tanio sprzeda tel. 52-70 i 52-79 Młde Garbary 9 mieszkanie 5. zw 97 533

Biurko amerykańskie
(szaluzjowe) oraz 2 stoły biurowe debowe nowe sprzeda tanio Zygmunta Stachowskiego Małe Garbary 9 zw 97 532

Koncesje
na wyszynk na Poznań oddam. Oferty „Par” Aleje Marcinkowskiego 11 pod 56 458 Pw 4341-56 438

Noże — widelce
Noże — widelce
Łyżki — łyżeczki
Łyżki — łyżeczki
(Aparaty Wecka) — Słoje — Porcelana — Wyprawy — Prezenty kupujcie tylko wprost Wroniecka 24 Hurtownia Porcelany. zw 97 801

„Antyki”
meble używane sprzedaje kupuje. Wielkie Garbary 89. Pw 4171-56.452

Skład
krótkich towarów do sprzedania. Ul. Wielka 12 „Galanterja”. zw 97 581

Wózek
dziecięcy tanio. Duchowska. Pocztowa 21. zw 97 529

Łóżka
z materacami stół kuchenny. — Mickiewicza 18 a m 5. zw 97 623

Angielkę
westfaleka sprzedam. Górczynie-ska 52. zw 97 682

„Ozdoba”
Dąbrowskiego 12
Porcelana, serwisy
Stołowe wyprawy
Szkła do zapraw. Prezenty. Nagrody. Wielki wybór. Ceny zawsze najniższe. zw 97 675

Pianino
krzyżowe, zagraniczne zardzo dobre w tonie sprzedam. Ławieński. Zgorawia 19/21. zw 97 696

Samochód
czteropobowy cabriolet dwadzieścicięci koni. bardzo ekonomiczny, prawie nowy sprzedam tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zw 97 067

Jadalnia
stylowa polewana bardzo tanio. „Stolarnia” Bukowska 9. zw 97 731

Meble
wykwintne nowe oraz okazyjne w bardzo dobrym stanie używane...
zł 97 659

Gościniec, kolonjalka dużej wiosce
1200 mieszkańców
bez towaru miesięcznie 50. objętość 500. Nowak Poznań Kramarska 15.
zł 96 178

Majątek
400 móg budynki dobre inwentarze niedokompletne cena 100 000 lub zamienie na dom wartości 40 tys. Rutkowski Grobla 29.
zł 97 702

Pianino
sprzedam 700 zł (Wolkenhauer).
Poznańska 27. 5.
zł 97 698

Skład
spółczy - kolonjalny z maglem dobrze zaprowadzony przy rynku z daniem mieszkaniem sprzedam za gotówkę. Adres Kurjer Poznański zld 97 690

Aparat fotograficzny
12 x 12 „Vario” jak nowy sprzedam zł 40. Dabrowskiego 18. m. 3.
zł 97 745

Maszynę
damska 100 zł sprzedam Warsztat Kraszewskiego 5.
zł 97 784/5

Jadalnię
nowa elegancka okazynie bardzo tano. Mickiewicza 5 m. 3.
jw 1575

Parcelę
1/2 morgowa korzystnie sprzedam w okolicy Rataj. Adres wskaże Kurjer Pozn zld 97 737

Sypialnie
sprzedaje najtaniej - Stolarnia Rybaki 15.
nw 4 147/8

Rower
nowy światowej marki 155. Górna Wilda 17 m. 4.
zld 97 617

Fotel
do rozciągania radioaparat. meble tano. Kozłowski Szewska 15.
zld 97 646/7

Kanapę
zieloną, pluszową, szwofierkę sprzedam Górna Wilda 32. m. 5.
zld 97 698

Sypialnie
debowe materacami 330; jadalnie debowe 390; kuchnie 100. Gwarancja. Fabryka Mebli. Rynek Śródecki telefon 19-59.
zld 94 257/8

Parcelę budowlaną
ca 1000 mtr kw. sprzedam tano na warunkach dogodnych. - Złozszenia Kurjer Pozn.
zld 97 524/5

Domek
i parcelka. Łazarz. korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zld 97 655

Drogerja
z mieszkaniem w Poznaniu dobrze zaprowadzona. zaraz do sprzedania na dogodnych warunkach. Oferty Kurjer Pozn.
zld 97 728

Zbiór
monet, figurki artystyczne z brązu sprzedam tano. Matejki 55. lewo.
zld 97 727

Skład kolonjalny
kolonjalny, dobrze zaprowadzony mieszkaniem sprzedam. Informacji Kurjer Pozn. zld 97 724

Cukiernicy Anieliki
nabyć można u Droszcza, św. Marcina 39.
zld 97 759

Mały
wiatrak do sruutowania sprzedam Lasak, Kozłowski.
zld 97 772

Pościeł
spodki tano. Słowackiego 48 - mieszkanie 6.
jw 1592

Wiertarkę
można do żelaza tano. Kraszewskiego 8. „Torero”.
jw 1591

Magiel
domowa tano sprzedam. Słowackiego 48. mieszkanie 6.
jw 1590

Salon
nowy brzoza bardzo tano. Mickiewicza 5. m. 3.
rw 3064

5 KUPNA
Dobrze
utrzymana maszyna siodlarska kupie natychmiast. Dom Sportowy. św. Marcina 14.
zld 97 634

Wózki dziecięce
używane kupuje Razer, Szewska 11 narożnik Małe Garbary.
zld 97 628

Kamienie młyńskie
francuskie dobrze utrzymane - metr 125 do 130 kupie. Młyn Parowy Zielon telefon Trzemeszno 28.
zld 96 962

Fuzję
kupie używaną szesnastkę. podać cenę. Złozszenia Kurjer Poznański zld 96 790

Pianino
kupie tano za gotówkę. Oferty z podaniem ceny kierować Foks. Siemianowice Śl. Bytomska 57.
Pw 4 317 106

Majątki
ziemskie dla poważnych reflektantów każdej wielkości poszukuje Polonia Pośrednictwo majątkow. Poznań Kantaka 5.
zld 97 769

Kupię
bibliotekę ładną. Oferty Kurjer Poznański zld 97 616

Dyferencjał
Fiat 501 c lub 503. Złozszenia Kurjer Poznański zld 97 599

Powózkę
motocykl przyczepką kupie. Złozszenia cena Kurjer Poznański zld 97 551

Pianino
używane kupie. Oferty z ceną Kurjer Poznański zld 97 630

Samochody - Motocykle
do sprzedaży - kupna - zamiany zgłaszajcie „Komisowy Autopark”. Przemysłowa, narożnik Jakóba Wujka, telefon 66 61
zld 97 643

Destylacyjny aparat
na 10-20 ltr. kupie. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 725

6 KAMIENICE

Nadzory budowlane rysunki, obliczenia
wykonuje najkorzystniej. Złozszenia Kurjer Pozn. zld 97 210

Kamienicę
kupie 130.000 - wpłata 80.000. - Szczegółowe podanie Kurjer Poznański zld 97 512

Kamienica
w centrum dochód 12 000, cena 85 000, wpłata 50 000 Centrala Handlowa Poznań 27 Grudnia 5
zld 97 660

Kamienica
centrum dochód 25 000, cena 180 tys., wpłata 80 000 sprzedam. - Oferty Kurjer Pozn. zld 97 736

Kamienicę
ze składami blisko Starego Rynku sprzedam. Oferty Kurjer Poznański rw 3061

7 PIENIADZ

15-20 000
poszukuje na II hipoteke majątek 1300 móg. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 01

Pożyczki
10 000 do 15 000 zł na I hipoteke Poznań bez długu poszukuje. - Złozszenia Kurjer Poznański zld 97 337

Hipotekę
26 000 złotych w zlocie 14%. rezerwy ceny kupna kamienicy Poznaniu centrum odstąpie według umowy. Półwiejska 28a. Onufierko u p. Radowicz. zld 97 555

300
złoty poszukuje na krótki czas zastaw auto. Oferty Kurjer Poznański zld 97 691

Poszukuje
pożyczki 3 000 na I hipoteke gospodarstwa rolnego 60 móg. - Oferty Kurjer Pozn. zld 97 733

Hipotekę
na 30 000 zupełnie pewna sprzedam spiesznie za 20 000. Złozszenia Kurjer Pozn. zld 97 723

500-1 000
zł pożyczki pod zastaw grunt. - Oferty Kurjer Pozn. zld 97 765

Za
wypożyczenie 15 000 zł na I hipoteke dam czteropokojowe mieszkanie z wygodami. Łazarz. - Oferty Kurjer Poznański zld 97 738

8 DO WYNAJĘCIA

Czteropokojowe
komfort zaraz wynajmie. Złozszenia Kluczyk Sołacka 9. lub telef. 5467. zld 96 536

Dwa pokoje
kuchnia ogród, warsztatem lub bez od 1. 10. w Czempitnu do wynajęcia. Złozszenia Poznań, Grobla 9. m. 9. zld 97 615

Puszczykowo
domek 3 pokoje, kuchnia ogród wynajmie. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 606

Mieszkanie
2-4 z kuchnią w Steszewie. - Oferty Kurjer Pozn. zld 97 516

Pięciopokojowe
I. ptr. Długa 3. m. 9. zld 97 493

2-3
pokojowe mieszkanie poszukuje wprost od gospodarza. urzędnik państwowy, bezdzietny. Oferty do Kurjera Pozn. zld 97 565

Cztery
pokoje wolne. Laniewicza 2. zld 97 625

Puszczykówo
3 pokoje kuchnia ewentualnie 1 1/2 morgi ogrodu owocowo - warzywnego. od października do wydzierżawienia. Willa 76. Rybarczyk. zld 97 747

5-pokojowe
obszerne. parterowe mieszkanie Matejki 5 do wynajęcia. Wskaże mieszkanie 14. zld 97 746

2
pokoje kuchnia piwnica z meblami lub bez. Złozszenia: Mazowiecka 8. Sołacz. zld 97 781

Dwupokojowe
50 pokój kuchnia 30 wskaże Łukaszewicza 6 mieszkanie 14. zld 97 776

Czteropokojowe
trzy-pokojowe wskaże „Rex”. - Stary Rynek 45. rw 3075

Trzy-pokojowe
od października wolne, czynsz miesięczny. Ul. Palacza 94. sw 41

Pokój
kuchnie odstąpie zaraz 50 miesięcznie. Kiełczewski, Za Groblą 6. Pw 4342 56-459

9 SZUKA MIESZK.

Jeden
lub dwa pokoje kuchnią śródmieściu, urzędnik poszukuje. Oferty Kurjer Pozn zld 97 089

Mieszkania
1-2 pokojowe z kuchnią od gospodarza - poszukuje młodsze, spokojne małżeństwo z czynszem miesięcznym. punktualni płatnicy, lepsza stała posada. - Łaskawe oferty pod zld 97 776 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego. Pośrednicy bezwzgl. wykluczeni.

Oficer
poszukuje 3-4 pokojowego mieszkania z wygodami, w okolicy Jęży-Lazarza za czynszem miesięcznym wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 612

Mieszkania
2 lub 3-pokojowe poszukuje. Zapłać zgóry i gwarancję dalszej dzierżawy. Oferty Kurjer Poznański zld 97 613

Jedno
lub dwa pokoje z kuchnią na parterze lub suterenu frontowe poszukuje obywatel od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 610

Małe
mieszkanie od gospodarza poszukuje urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zld 97 519

Pokój
Działuńskich 1. m. 16. zld 97 513

Małżeństwo
szuka 1-2 z kuchnią lub pokojem umebłowanym. Czynniz miesięczny pewny. Okolica Chwałszewo. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 558

40 zł
dwuosobowy. Przemysłowa 28a mieszkanie 5. zld 97 562

2-3
pokoje z przynależnościami, centrum od gospodarza, czynsz zapewniony. Oferty Kurjer Poznański zld 97 580

2 pokoi
i kuchnie od gospodarza poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 597

Urzędnik
poszukuje trzy-pokojowego, dwu-pokojowego, płacę zgóry kwarta. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 695

Małżeństwo
poszukuje umebłowanego pokoju centrum z użyciem kuchni u samotnej osoby. Oferty z ceną upraszam Kurjer Poznański zld 97 641

Poszukuje
większego mieszkania lub wille z ogrodem w Poznaniu albo na przedmieściu, nie wygórowana cena. - Złozszenia Wejherowo, skrzynka poczt 10. zld 97 692

1-2
pokój z kuchnią poszukuje za miesięczną dzierżawą. Pośrednicy wykluczeni. - Oferty z ceną dzierżawy Urzędownik Wielkopolski zld 89 564

Mieszkania
4-5 pokojowe. Proszę podać ulicę, piętro, wysokość czynszu. Baranowska Fabryczna 1. jw 1589

3-4
pokojowego mieszkania. Jężyce poszukuje urzędnik. Posada stała. Kraszewskiego 5 m. 5. jw 1582

2-3
pokoi od gospodarza, czynsz zgóry, najchętniej I. piętro. - Oferty Kurjer Poznański jw 1581

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Pięciopokojowe
komfortowe. odnowione. Focha, zamienie na tańsze lub mniejsze, śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zld 97 468

11 POKOJE UMEBL.

Parcelę
naprzeciw Osiedla Warszawskiego. Główna 24. Wzniańsk. rw 3 077/8

Spokojna
19 mieszkanie 9. zld 97 212

Wynajmę
ładny pokój elektryka łazienka, utrzymaniem lub bez inteligentnym. Graniczna 15 m. 11 koło Parku Wilsona. zld 97 166

Inteligentnemu
panu pokój frontowy jasny. - Wielkie Garbary 29. II. prawo. zld 97 390

Wspólny
pani. 27. Grudnia 19 Strzelecka. zld 97 609

Śródmieście
frontowy duży dwuosobowy niedrogi. Aleje Marcinkowskiego 17 a. mieszkanie 7. zld 97 622

Dwa
fortepian telefon. Długa 3. m. 9. zld 97 497

Studentki
z utrzymaniem przyjmę. Ogrodowa 9. II. prawo. np 6 251

Pokoje
dwa jednoosobowe ładne tano. Małeckiego 13. m. 3. zld 97 552

Jeden-
dwuosobowy, niekrepujący. - Młyńska 3 m. 11. zld 97 571

Blisko Opary
korzystnie panu. Wskaże Kurjer Pozn. zld 97 581

Pokój
zaraz. Półwiejska 28 a Sołlich. zld 97 582

Słoneczny
jednej lub dwom osobom. Górna Wilda 100 m. 10. zld 97 542

Niekrepujący
panowie - panie - inteligentne małżeństwa. Półwiejska 24 - 5. zld 97 621

Frontowy
klatki zaraz panu. Wroniecka 16. II. lewo. zld 97 626

Pokój
dwuosobowy. Piekary 6 m. 6. zld 97 680

Tanie
umebłowane czyste stałym sublokatorom. Sw. Marcina 4 mieszkanie 4 II. piętro. zld 97 677

Blisko Uniwersytetu
frontowy słoneczny. elektryczność ogrzewanie. Towarowa 20 m. 3. zld 97 674

Słoneczny
fortepianem bez. Za Groblą 2 m. 6. zld 97 673

Dwuosobowy
kulturalnym. Kanakowa 4 I. 9. (Park Wilsona). zld 97 671

Dwuosobowy
Wielkie Garbary 6 m. 5. zld 97 631

Inteligentnemu
panu, wygodny, czysty, elektryczność. Wierzbickie 11. m. 10 zld 97 711

Studentce
wspólny pokój. Wały Jadwigi 1. m. 9. zld 97 714

Pokój
wspólny. słoneczny. Niegolewskich 16 m. 9. zld 97 716

Korzystny
Długa 3. II. lewo. zld 97 694

Pokój
panom. Łakowa 4 a II. prawo. zld 97 640

Elegancki
Drużbackiej 7 m. 8. zld 97 669

Dwuosobowy
niekrepujący, słoneczny. utrzymaniem - bez. Sw. Wojciech 22/24. mieszkanie 9. zld 97 665

Pokój
frontowy, elektryczność, wynajmie panu. Sw. Wojciech 5 III. prawo. zld 97 664

Lepszy
pokój od zaraz. Ratajczaka 11 a m. 94. zld 97 661

Mieszkanie
pokój dla 1 osoby lub bezdzietnego małżeństwa. Gendera Górna Wilda 119 skład. zld 97 653

Dwuosobowy
z utrzymaniem - bez. Romana Szymańskiego 8 m. 8. zld 97 651

Małżeństwu
pokój z elektrycznym światłem, z użyciem kuchni. Szamarzewskiego 47 mieszkanie 26. zld 97 648

Pokój
Półwiejska 5 m. 5. zld 97 703

Pokój
umebłowany. Sw. Marcin 56. m. 8. zld 97 718

Frontowy
duży, dwie osoby. Rzeczypospolitej 8. mieszkanie 11. zld 97 743

Ogrodowa
11. mieszkanie 10. dwuosobowy. zld 97 726

Przy Zamku
pokój dwuosobowy oraz pokójk jednoosobowy. Wały Jama III. 12. miesz. 6. zld 97 201

Pokój
Romana Szymańskiego 3. m. 10. zld 97 812

Pokój
umebłowany. Szamarzewskiego 18 III. jw 1594

Kraszewskiego
19 III. prawo. jw 1593

Pokój
czysty. Szamarzewskiego 19 a. m. 18. jw 1588

Pokoje
ohiadami, bez spokojnym wysoki parter. Matejki 68. m. 1. jw 1586

Pokój
dwuosobowy zaraz. Plac Annyka 4 m. 1. jw 1583

Ogrodowa
11. m. 9. jedno - dwuosobowy. dobrze umebłowany. rw 3076

12 SZUKA POKOJU

Pani
solidna poszukuje skromnego, czystego niedrogiu pokoju. Oferty zld 95 465

Próżnego
pokoiu poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 603

Niekrepującego
czystego. z użyciem kuchni. szuka urzędnik. Złozszenia Kurjer Pozn. zld 97 528

Szukam
zaraz próżnego pokoju. Oferty Kurjer Pozn. zld 97 521

Pokoju
niedrogiu poszukuje w pobliżu ul. Składowej. Oferty Kurjer Poznański zld 97 570

Krawcowa
poszukuje skromnego pokoju w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zld 97 713

Małżeństwo
bezdzielne pokoju umebłowanego klatki schodowej. Oferty ceną Kurjer Poznański zld 97 670

Poszukuje
próżnego pokoju nadającego się na pracownię złotniczą. Oferty Kurjer Poznański zld 97 663

Duży
pokój potrzebny. Złozszenia Kurjer Pozn. zld 97 734

Studentka
poszukuje pokoju bezwzględnie czystego z użyciem telefonu i łazienki nie wyżej drugiego piętra. Okolica ul. Emilji Szczanieckiej do Parku Wilsona. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zld 97 758

Dwie studentki
poszukują pokoju od zaraz blisko Uniwersytetu. Złozszenia z warunkami Kurjer Poznański zld 97 792

13 LOKALE

Składu
mniejszego pokojem ruchliwej ulicy poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. jw 1584/5

Lokal
na skład (około 5 wagonów stań) z biurem poszukiwany Złozszenia Kurjer Pozn. zld 96 783

Składy
wolne. Chwaliszewo 24. Jarożyk. zld 94 874

Składy
dla rzeźnika i piekarza. Długa 3. mieszkanie 9. zld 97 499

Ubiakcji
fabrycznej ca. 300 mtr. elektryczność, gaz, woda, poszukuje. Także 3-4 pokojowego mieszkania. Oferty Kurjer Poznański zld 97 632

14 DZIERŻAWY

Dzierżawę
folwark 725 móg ziemia dobra w kulturze, w Poznaniu. - Martwy i żywy inwentarz w komplecie oddam. Złozszenia Kurjer Pozn. zld 97 559

Probostwo
ca 450 m. pszenno buraczane w pow. Poznań do wydzierżawienia według umowy. Złozszenia uczciwych reflektantów z podaniem gotówki i polecen Kurjer Poznański zld 97 585

Piekarni
dobrej na prowincji szukam celem dzierżawy. Złozszenia z podaniem warunków Kurjer Pozn. zld 97 658

Dzierżawa
100 móg żywym, martwym inwentarzem welbowane zabudowania, objęcie 5 000 bez inwentarza 2 500. Nowak. Kramarska 15 tel. 16-89. zld 95 815

15. LETNISKA I UZDROWISKA

Zakopane
pensjonaty do wynajęcia na sezon zimowy i na rok cały. Biuro Kublińskiego. Zakopane. nw 5 243

Kursy handlowe
Czaporowski - jednoroczne...
Włoskiego
francuskiego udziela rutynowaną...
Kursy Handlowe
Tadeusza Preissa. Ratajczaka 29...

Niemka
wyszkolona udziela lekcji...
Kursy
stenografii polskiej niemieckiej...
25 MUZYKA

Dziewczyna
do wszystkiego z skromnym...
Ekspedjentka
z branży cukierniczo-piekarskiej...
Szukam
prania z prasowaniem lub posług...

Wychowawczyni
(bona) muzykalna, francuska...
Kucharka
młodsza poszukuje od 1. 10. posady...

Jakiegokolwiek
posady poszukuje zbrojowiec...
Nauczycielka
z pozwoleniem Kuratorium...
Piwowar
Górnoślązak szuka posady jako kierownika browaru...

Uczeń
z lepszym wykształceniem może...
Uczennica
fryzjerska 2 lub 3 roku...
Stałą
posadę dam z wypożyczeniem 750 zł...

Angielskiego Francuskiego
udziela Doigow. Młyńska 12 I...
Angielskiego
konwersacji korespondencji handlowej...

Kto
udziela lekcji gry na fortepianie...
Skrzypek
saksofonista, trebac, jazzbandzista...

Uczniwą
posługującą poszukuje posług...
Piekarz-cukiernik
poszukuje pracy. Zgłoszenia ul. Kilińskiego 8 m. 3.

Sierota
lat 16, znajdujący się w skrajnej...
Nauczyciel
pierwszorzędny pedagog, poszukuje korepetycji...

Monter
splinterlinek szuka jakiegokolwiek zajęcia...
Bufołowa
długoletnie dobre świadectwa i referencje...

Panienska
młoda, inteligentna potrzebna do pomocy...
Pożyczający zł 2.000
otrzyma stałą posadę biurową...

Sobotni
kurs rysunków rozpoczyna się...
Nowożytnych
starożytnych udziela tłumacza...

Gry
na fortepianie, dyplomowana siła...
27 SZUKA PRACY

Krawcowa
rutynowana dziennie 8,50 szuka pracy...
Wyraźne i czytelne pismo

Nauczyciel
pierwszorzędny pedagog, poszukuje korepetycji...
Administracja.

Gospodyni - kucharka
restauracyjna, z kilkoletnią praktyką...
Kto
z W. P. P. udzieli młodemu...

Potrzebne
osoby 14-40 lat do roznoszenia...
Potrzebny
operator Lecki. - Adres wskazuje Kurjer...

Młody
kupiec z Gdańska poszukuje...
Wyuczam
wiązania dywanów perskich bez warsztatu...

Dyplomowana
nauczycielka poszukuje posady...
Posadę
nauczycielską pod Poznaniem...

Panienska
z dobrej rodziny z długoletnimi...
Córke
lat 16 oddam w naukę do biura...

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer...
Maturzystka
szuka posady, którąby jej pozwoliła uczęszczać na uniwersytet...

Dziewczyna
czysta i uczciwa szuka posady...
Pielęgniarka
przyjmie posadę do niemowlęcia...

Uczennica
uczeń fryzjerski Matejki 7...
Chłopiec
wyżej lat 16 do posługi może się...

Poszukuję
nauczyciela Niemca, znającego...
Konwersacji
u rodowej Francuzki poszukuje...

Freblanka
kochająca dzieci poszukuje...
Absolut praw
23 sześciolletnia praktyka przemysłowa...

Sluząca
poszukuje posady od 15. do...
Nauczycielka
z pozwoleniem muzyka, początki francuskiego...

Dziewczyna
szuka posady do pracy domowej...
Emerytowany
urzędnik skarbowy, lat 50, samotny...

Kucharka
z dobrem gotowaniem szuka...
Ekspedjentka
piekarsko-cukiernicza, kilka lat praktyki...

Dziewczyna
młodsza, pracowita cały dzień...
Ekspedjentki
dzielnej do damskich placzyk...

Urzędnik
prywatny lat 25 sportowiec na...
Lekcji
w zakresie gimnazjum hum. i klas.

Panienska
wycieczna krawieczyzna poszukuje...
Dzielną krawcowa
poszukuje posady poza domem...

Młodszy urzędnik gospodarczy
lat 23, ukończona Szkoła Rolnicza...
Panienska
z dobrej rodziny poszukuje...

Tania
pracznka. Jężycka 36 m. 9...
Rzeźbiarz
wykonuje wszelkie prace, 8 lat praktyki...

Sluząca
z dobrem gotowaniem zaraz...
Dzielną
pomocnik fryzjerski potrzebny...

Przyjmę
kilku dobrze się prezentujących...
Kucharka
młodsza z świadectwami do 2 osób...

TEATRY
Teatr Wielki: Niedziela, 11. 9. - Pierwszy koncert symfoniczny...
Teatr Polski: Dziś - „Lady Frederick”...
Teatr Nowy: Dziś - „Małż naszej pani”...

Zredukowany
urzędnik komunalny poszukuje...
Pomocnik
handlowy, znający księzkowość...

Nauczycielka
wychowawczyni bardzo dobre...
Córke
lat 16, oddam w naukę do biura...

Dziewczyna
z dobrymi świadectwami szuka...
Dziewczyna
z dobrymi świadectwami szuka...

Mistrz stolarski
do fabryki mebli na prowincji...
Panie
które pracowały w Barze wymowne...

Sluząca
z bardzo dobrem gotowaniem...
Poszukuje
zbrojowca jako czynnego współnika...

Teatr Nowy
Letnia Scena w Solaczu
Niedziela, 11. 9., godz. 7.30 - „Skalmierzanki”...

Ekspedjentka
branży rzeźniczej, sierota z...
Młodszy
czeladnik piekarski, dobrej rodziny...

Samodzielną
dobre świadectwa, warszawska...
Posługaczka
poszukuje posługi. Łaskawe oferty...

Dziewczyna
s. dobrymi świadectwami, sierota...
Ogrodnik
starszy z dłuższą praktyką...

Sluząca
uczciwa potrzebna. Banasińska...
Humor zagraniczny

Sluząca
z bardzo dobrem gotowaniem...
Humor zagraniczny

DZISIAJ W KINIE
Apollo: „Człowiek, którego zabiłem”...
Aurora: „Dalsze przygody Tarzana”...
Colosseum: I. „Kochanek o północy”...
Metropolis: „Żona na jedną noc”...
Muza: „Wiatr od morza”...
Odeon: „Złota Pantera”...
Orzeł: „Czerwona Zemsta”...
Renaissance: „Pat i Patachon jako gazeciarze”...
Sfinks: „Odkupienie” oraz „Kolowrotek udreczeń”...
Stożce: „Błękitna Rapsodia”...
Teatraz: „Tajemniczy Dżems”...
Wilsona: „Pocafunek”...

Poszukuje
odpowiedniej posady do...
Posługaczka
poszukuje posługi z praniem...
Szofer
z kaucją poszukuje posady...
Panienska
do składu lub za początkująca bufołowa...

Dziewczyna
do wszelkich prac z gotowaniem...
Panienska
ukończyła 6 klas gimnazjum...
Krawcowa
samodzielną na wszelką garderobę...

Osoba
poszukuje posługi przed południem...
Panienska
z prowincji szuka posady do...
Posługaczka
poszukuje posługi na przed południe...

Sluząca
samodzielną gotowaniem...
Panienska
z uczciwej rodziny poszukuje...

U praczk.
Koszula artysty cyrkowego. (Matin Paryż) S. F.

Przedpłata na wrzesień 1932 r. za oba wydania...
Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu...
W wydaniach wielkoświatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072. filja Stary Rynek 2305. - P. K. O. Poznań nr. 200 149.

